VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 1 (100) Jaanuar 2002 Hind 3 krooni

Väike-Maarja Valla Infoleht on jõudnud sajanda numbrini

Väike-Maarja Valla Infoleht alustas ilmumist 1992. aasta aprillikuus, seega ligi 10 aastat tagasi. Tänaseks on jõutud juba sajanda lehenumbrini. 100 on eriline number, mis annab igati põhjust heita korraks põgusa tagasipilgu lehe saamisloole ja arengule.

Vallalehe väljaandmise mõte tuli tollaselt abivallavanemalt Peeter Albilt ning selle tingis vajadus selgitada elanikkonnale ühiskonna elus toimuvaid muudatusi ja valdade väljakujunemise käiku. Lehe kaudu oli võimalik luua elanikele ülevaatlikku pilti valla olemusest, vallavalitsuse kujundamisest ja ülesannetest, mida nii majanduslikud kui poliitilised muudatused valdade ette seadsid.

Esialgu ilmus leht mõnekuuse vahega, vastavalt vajadusele ja kogunenud info mahule. Regulaarselt hakkas see ilmuma 1994. a. veebruarikuust. Infolehte on trükitud mitmetes erinevates trükikodades, erinevates formaatides ja kujundustes, seetõttu on lehe väljanägemine ka aeg-ajalt muutunud.

Ajapikku võeti leht vallarahva poolt omaks, sellega harjuti ning 2000. a. alguses lugejate hulgas korraldatud küsitluse põhjal selgus ka lehe olulisus. Enamus vastanuist pidas vallalehte vajalikuks ning enamus hinnanguid lehe sisule olid positiivsed. Küsitluse käigus esitati lehe sisu kohta asjalikke ettepanekuid, mida võimalust mööda on püütud ka arvestada. Algul oli lehe tiraaž 2000, siis 2100 ja see tuli postiga igasse kodusse. Nüüdseks ollakse juba harjunud ka sellega, et leht on tasuline ja seda saab osta enamusest siinsetest poodidest. Pärast tasuliseks muutumist kahanes lehe tiraaž 1000-le.

Algselt oli vallaleht puhtal kujul infoleht, millele viitab ka lehe pealkiri. Aja jooksul on leht läbi teinud tõhusa arengutee, on muutunud sisukamaks ning on nüüdseks kujunenud üheks oluliseks kohaliku kroonika jäädvustamise allikaks.

Vallajuhid on püüdnud leheveergudel tuua elanikeni olulisema info. Regulaarselt ilmuvad lehes vallavolikogu ja -valitsuse otsused, tutvustatakse vallavalitsuse tegevust ja töötajaid ning aeg-ajalt seadusandlusest tulenevaid tähtsamaid muudatusi. Suure osa leheruumist on hõlmanud kultuuri- ja spordielu kajastamine. Tihti ilmub ülevaateid valla koolides toimuvast, seltsitegevusest ning tähtis koht on kultuuriloost tuntud isikute meenutamisel. Pikka aega ilmus järjepidevalt VMPSi veerg, mis andis ülevaate põllumeeste seltsi tegemistest. Kõigil on olnud võimalik avaldada kuulutusi ja anda lehe kaudu vallarahvale vajalikku infot.

Lehe sisu on aidanud huvitavamaks muuta paljud-paljud abilised, kes meelsasti on infolehele kaastööd teinud ja leheveergudel oma mõtteid avaldanud. Südamlik tänu teile kõigile! Aitäh keelelise korrektuuri tegijale Inga Reinumäele pikaajalise tõhusa koostöö eest. Palju tänu kõikidele kauplustele, kes on võtnud enda vahendada lehe lugejateni jõudmise.

Ei see tänu tuhaks jahtu,
ei see aitäh ajas kustu.
Südamesse, silmadesse
jäävad sädemed särama!

Jätkuvalt meeldivale ja tulemuslikule koostööle lootma jäädes

Ilve TOBRELUTS

Kolmapäeval, 6. veebruaril kell 17.30 toimub Väike-Maarja Valla Raamatukogu konverentsisaalis

Ebavere külas loomsete jäätmete käitlemise tehase rajamiseks koostatava detailplaneeringu ning keskkonnamõjude hindamise aruande tutvustamine

Ootame aktiivset osavõttu!
Lisainfot tel. 61 578, 052 61 583

Kolmapäeval, 13. veebruaril kell 18.00 toimub Väike-Maarja Rahvamajas

INFOTUND
Teema:
VALLA JÄÄTMEMAJANDUSE ÜMBERKORRALDAMINE

Koosolekul osaleb Ragn Sells Eesti AS Ida piirkonna müügijuht Anne Jõesaar, kes tutvustab firma poolt pakutavaid teenuseid. Kohapeal on võimalik saada infot ning sõlmida firmaga prügiveo lepinguid.
Lisainfo tel. 61 578, 052 61 583

VALLAVOLIKOGUS

19. detsembril 2001. a.

1. Alalise eluruumi alatiste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramiseks.

Otsustati kinnitada alalise eluruumi alaliste kulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramiseks. (piirmäärad avaldatakse infolehes)

2. Koduteenuste osutamise korra kehtestamine.

Mall Võhandu – Koduteenuseid osutatakse kõrvalabi vajavatele Väike-Maarja vallas alaliselt elavatele isikutele avalduse alusel. Koduteenuste osutamiseks sõlmitakse kirjalik leping vallaga. Üldjuhul osutatakse teenuseid abivajavatele isikutele tasuta.

Otsustati kinnitada "Koduteenuste osutamise kord Väike-Maarja vallas" koos lisadega. (kord avaldatakse infolehes)

3. Vallavolikogu 26.09. 2001. a. määruse nr 15 "Alkoholi jaemüügi tegevuse piiramine" muutmine.

Otsustati keelata valla haldusterritooriumil asuvates kauplustes ja müügipunktides üle 6-mahuprotsendilise etanoolisisaldusega alkohoolsete jookide jaemüük ajavahemikul 23.00-08.00.

4. Vallavanema informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

1) 2001. a. vallaeelarve laekumistest;

2) vallamaja rekonstrueerimisest;

3) esitatud projektist gümnaasiumi ja õppekeskust ühendava galerii II etapi lõpetamiseks.

Järgmine volikogu istung toimub 30. jaanuaril 2002.a.

VALLAVALITSUSES

18. detsembril 2001. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise, maa riigi omandisse jätmise korralduste eelnõud ning teenindusmaa määramise ettepanekud.

Nõustuti

· Ebavere külas AS-le Aico Agro kuuluvate rohukuiviste vabriku ja poolelioleva seemnevilja punkerkuivati juurde maa ostueesõigusega erastamisega teenindusmaa ulatuses;

· Ebavere külas ligikaudu 2,25 ha suuruse maa-ala riigi maareservina riigi omandisse jätmisega;

· Avispea külas asuva 4,4 ha suuruse USTAVI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega MAIE USTAVile;

· Pandivere külas asuva 22,3 ha suuruse KULBASi katastriüksuse tagastamisega HANS INNOle.

Kinnitati

· teenindusmaa määramise ettepanekud Väike-Maarja alevikus Ravi tn 2 ja Ravi tn 4 asuvatele korterelamutele.

2. Sotsiaaltoetuse määramine. Otsustati määrata ühekordsed toetused ja jõulutoetused vastavalt ettepanekule summas 5000 krooni.

3. Detailplaneeringu koostamise lepingu kinnitamine. Otsustati kinnitada Väike-Maarja aleviku keskuse täismahus detailplaneeringu koos täpsustatud liiklusskeemi ning kolmemõõtmelise illustreeritud projektdokumentatsiooniga koostamise leping aktsiaseltsiga ASE.

4. Korteriavaldused. Otsustati eraldada Ingrid Müürsalule eluruum aadressil Säde 1-11 Väike-Maarja alevikus kuni 31.05.2002. a.

5. Jõulukonkursi tulemuste kinnitamine. Otsustati kinnitada jõulukonkursi tulemused järgmiselt:

· Eraõiguslikud asutused (auhinnafond 3000.- krooni):

OÜ Hektali "Elektritarvete kauplus", OÜ A&K Caritas, AS Pandivere Ehitus "Kirjatarvete kauplus", eripreemiad: AS Kaarma KT kauplus, kauplus "Rukkilill", OÜ Riina Laanemägi Hambaravi.

· Avalik-õiguslikud asutused (auhinnafond 1000.- krooni): Triigi lasteaed-algkool, Väike-Maarja Lasteaed, Vao Päevakeskus, Väike-Maarja Valla Rahvamaja, Väike-Maarja Hoolekande- ja tervisekeskus, Kiltsi Põhikool, Väike-Maarja Muusikakool. Auhinnafondi jaotuse otsustab jõulukonkursi komisjon.

6. Väike-Maarja Lasteaia põhi- ja väikevahendite mahakandmisakti kinnitamine. Otsustati kinnitada Väike-Maarja lasteaia inventari mahakandmisakt summas 5969,25 krooni.

7. Kauplemisloa ja alkoholi jaemüügi litsentsi pikendamine. Otsustati pikendada füüsilisest isikust ettevõtja Tiiu Krügeri "Tiiu poe" ning osaühingu Turva kauplemisluba ja alkoholi jaemüügi tegevusluba üheks aastaks, väljastada kauplemisluba OÜ-le Pariisi Tuled laiatarbe pürotehniliste toodete müügiks aadressil Pikk 16 Väike-Maarja alevikus.

8. Informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

1) Pandivere villavabriku ostuhuvist;

2) Uued vallamaja ehitusega seonduvast.

28. detsembril 2001. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati korralduse tühistamise, maa ostueesõigusega erastamise, maa tagastamise ja kinnistu jagamise korralduste eelnõud, piiride kulgemise ettepanek ning määrati teenindusmaa korterelamutele.

Tühistati

· Väike-Maarja Vallavalitsuse 18.08.1998.a. korralus nr 321.

Nõustuti

· Raeküla külas 2,89 ha suuruse KAASIKU katastriüksuse tagastamisega ARGO KAASIKule;

· Kiltsi alevikus PIKK tn 5A asuva 228 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega NADEŽDA MEDNIKOVAle;

· Nõmme ja Liivaküla külades asuva 39,4 ha suuruse KANGRU I katastriüksuse jagamisega järgmiselt: KANGRU I, pindalaga 19,54 ha ja KANGRUMETSA, pindalaga 19,13 ha.

Määrati teenindusmaa järgmistele korterelamutele:

· Väike-Maarja alevikus TAGAKÜLA tee 12, pindalaga 5830 m²;

· Väike-Maarja alevikus JAAMA tn 21, pindalaga 2958 m²;

· Kiltsi alevikus PIKK tn 5, pindalaga 1587 m².

Kinnitati

· Väike-Maarja alevikus VÕIDU tn 7 ostueesõigusega erastamiseks moodustatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

2. Hariduskuludeks määratud eraldiste kinnitamine. Otsustati kinnitada valla haridusasutuste palgafond, õpikute soetamiseks ja täiendkoolituseks ettenähtud summad vastavalt ettepanekule.

3. Kauplemisloa pikendamine. Otsustati pikendada Väike-Maarja Tarbijate Ühistu "EDU" kaupluse kauplemisluba üheks aastaks.

4. Detailplaneeringu finantseerimise lepingute kinnitamine.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja aleviku keskuse täismahus detailplaneeringu koostamise finantseerimise lepingud OÜ-ga Joosand, Väike-Maarja Õppekeskuse ja füüsilisest isikust ettevõtja Valter Pugoneniga.

5. Eelarvevahendite suunamine Otsustati suunata 2001. a. vallaeelarve jäägist vahendid 2002. a. vallaeelarvesse Väike-Maarja alevikus asuvate peremeheta vanaõlimahutite likvideerimistööde lõpetamiseks.

6. Raha eraldamine vallavalitsuse reservfondist.

Otsustati eraldada vallavalitsuse reservfondist 14 672 krooni Taanis asuva loomsete jäätmete käitlemise tehase külastamise kulude katteks, osalevad vallavanem Sven Kesler ja keskkonnanõunik Leie Arula.

7. Informatsioon.

Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni:

· Vabariigi Valitsuse istungi

protokolli väljavõttest haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta;
· Ühisomavalitsuse tegevuse kuludes osalemise kohta.

8. jaanuaril 2002.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise ning vaba metsamaa erastamise korralduste eelnõud.
Nõustuti
· Koonu külas asuva 3,9 ha suuruse VISIIDI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega OÜ-le VISIIT SV;
· Varangu külas asuva 4,12 ha suuruse KRIIDI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega OÜ-le ENDU-INNI;
· Väike-Maarja alevikus AIA tn 9 asuva 1364 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega MALVE VAHTNAle;
· Avispea külas vabast metsamaast moodustatud 10,64 ha suuruse MADISE katastriüksuse erastamisega OÜ-le MÄEMURRU HOBUSED.

2. Õpilasliini dotatsiooni eraldamine.
Otsustati tasuda OÜ-le Tapa Autobussipark õpilaste veo eest 2001. a. detsembris 7814.25 krooni.

3. Korteriavaldus.
Otsustati mitte rahuldada Karl Asmanni avaldust elamispinna eraldamise kohta.

4. Vastus Jõhvi Halduskohtule Toomas Tedro kaebuse kohta.
Otsustati kinnitada vallavalitsuse vastus Jõhvi Halduskohtule haldusasjas nr 3-270/2001 vastavalt ettepanekule.

5. Informatsioon.
· Maakorraldusosakonna juhataja Diana Seepter esitas informatsiooni loomsete jäätmete käitlemise tehase maaküsimuse kohta.
· Keskkonnanõunik Leie Arula esitas ülevaate Taanis Åhrusi loomsete jäätmete käitlemise tehase külastamisest jaanuari alguses.
· Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni kohtumisest peaminister Mart Laariga.
· 2002. a. puhkuseavalduste esitamise viimane tähtaeg on 25. jaanuar.

15. jaanuaril 2002.a.

1. Maaküsimused. Kinnitati vaba metsamaa erastamise ja kinnistu jagamise korralduste eelnõud ning määrati aadress puurkaevule.
Nõustuti
· Müüriku külas vabast metsamaast moodustatud 2,14 ha suuruse REBASE katastriüksuse erastamisega UÜ-le EBAVERE SUURTALU;
· Avispea külas asuva 17,3 ha suuruse KILTRE katastriüksuse jagamisega järgmiselt: KILTRE, pindalaga 7,9 ha ja UUS-KILTRE, pindalaga 9,4 ha.
Määrati
· Väike-Maarja alevikus Tamme tänaval asuvale puurkaevule aadressiks TAMME tn 8.

2. Sotsiaalkomisjoni ettepanekute kinnitamine.
Otsustati kinnitada sotsiaalkomisjoni ettepanekud sotsiaaltoetuste eraldamise kohta summas 3200 krooni.

3. Jäätmeloa taotluse kooskõlastamine.
Otsustati kooskõlastada OÜ Äntu Mõis jäätmeloa taotlus viieks aastaks vastavalt eelnõule.

4. Vee erikasutusloa muudatuse kooskõlastamine.
Otsustati kooskõlastada OÜ Pandivere Vesi vee erikasutusloa muudatus Kaarma puurkaevust välja pumbatava vee koguse suurendamise osas 15 500 m³ –ni aastas.

5. AS Flex Heat välisõhku paisatavate saasteainete piiramine.
Otsustati seoses AS Flex Heat Ebavere tsehhi tootmismahu järsu suurenemisega piirata välisõhku eralduvate saasteainete kogust arvestusega, et töödeldava tooraine hulk ei ületa 120 tonni ööpäevas, nimetatud piirang kehtib kuni efektiivsemate meetmete kasutusele võtmiseni ettevõtte poolt.

6. Mitteeluruumi rendilepingute kinnitamine.
Otsustati kinnitada mitteeluruumide rendilepingud aadressil Pikk 7 Väike-Maarja alevikus Lääne-Virumaa Postkontori ja AS Eesti Ühispank Rakvere kontoriga.

7. Kauplemis-, alkoholi jaemüügi- ja teeninduslubade pikendamine.
Otsustati pikendada üheks aastaks: AS Ö.G. Elektra "Pandivere kaupluse" alkoholi jaemüügi tegevusluba ja kauplemisluba, füüsilisest isikust ettevõtja Aino Mändmetsa "Kasutatud riiete kaupluse" kauplemisluba, OÜ A&K Caritas teenindusluba, füüsilisest isikuste ettevõtja Valdor Suvorovi "Perepoe" alkoholi jaemüügi tegevusluba.

8. Informatsioon.
· Abivallavanem Kaarel Moisa tegi ettepaneku lubada põlenud Triigi mõisahoone lammutada küttematerjaliks.
· Vallavanem Sven Kesler esitas informatsiooni Triigi Lasteaed-Algkooli sulgemisest alates sügisest. Teine loomsete jäätmete käitlemise tehase keskkonnauuringute aruande tutvustamine toimub 6. veebruaril Väike-Maarja Valla Raamatukogus.

Taliteenistuse korraldamine Väike-Maarja vallas

Avaldame Väike-Maarja **valla teedel ja tänavatel** taliteenistust korraldavate ettevõtete ja tööde eest vastutajate loetelu.

PIIRKOND	ETTEVÕTE	VASTUTAJA	TELEFON
Väike-Maarja aleviku tänavad	Väike-Maarja Õppekeskus	Tarmu Pajula	T 61892, K 36336, 05294262
Väike-Maarja aleviku kõnniteed	Väike-Maarja valla majandusosakond	Jüri Rebane	T 61405, K 35395, 05211262,
Ärina, Koonu, Aburi, Pandivere, Raeküla, Eipri, Kaarma, Äntu, Sandimetsa	Väike-Maarja valla majandusosakond	Kaarel Moisa	T 61830, K 61820, 05053558
Triigi, Avispea, Pudivere	OÜ Triigi Farmer	Arvo Kaare	T 55677, K 53607, 05050807
Vao, Kiltsi, Liivaküla, Nõmme, Mätliku, Risu	AS Vao Agro	Meelis Robam	T 36346, K 36254, 05172214
Pikevere, Aavere, Varangu, Raigu	FIE Toomas Mitt	Toomas Mitt	K 53219 05291794

Vallateede hooldusjärjekorra skeemiga (kinnitatud vallavalitsuse poolt) saab tutvuda vallavalitsuses aadressil Pikk1A Väike-Maarja abivallavanem Kaarel Moisa juures (teed on jagatud kolme klassi vastavalt tähtsusele ja kasutusintensiivsusele).

Lisaks on võimalik tellida lumetõrjetöid kõikidelt tabelis toodud ettevõtetelt (samadel telefoninumbritelt). Täpsem info hindade, kasutatava tehnika kohta vastutavatelt isikutelt.

Väike-Maarja vallas asuvatel **riigiteedel** teostab hooldetöid:

1. Lääne-Viru Teedevalitsuse Rakvere piirkond: meister Ants Rooba (telef. 05274469), meister Hardi Kalm (telef. 05061085), teemeister Toivo Piilberg (telef. 05032936) järgmistel teedel:
Rakvere - Vägeva
Väike-Maarja - Tamsalu
Ebavere - Järva-Jaani
Pikevere – Puhmu
Raigu – Vajangu
Kiltsi jaama tee
Vao tee

2. Lääne-Viru Teedevalitsuse Viru-Jaagupi piirkond: meister Heino Rätsep (telef. 05162009), teemeister Neeme Mikenberg (telef. 51696 ja05056593) järgmistel teedel:
Väike-Maarja – Simuna
Kaarma – Simuna
Äntu – Määri
Koonu – Pandivere - Kadila

Kinnitatud
Väike-Maarja vallavolikogu
19.12.2001. a. määrusega nr 21

ALALISE ELURUUMI ALALISTE KULUDE PIIRMÄÄRAD TOIMETULEKUTOETUSE MÄÄRAMISEKS

Tegelik korteriüür või hooldustasu – 2.-krooni eluruumi normpinna 1 m² kohta

Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus

Soojusenergia maksumus tsentraalse soojusvarustusega eluruumides 9.-krooni eluruumi köetava normpinna 1 m² kohta.

Kütuse (puit, brikett, kivisüsi, elektrienergia) maksumus individuaalmajades ja tsentraalkütteta eluruumides, kus on olemas:

• ahi, väikekatel, elektriküttesüsteem ja pliit või pliit soojamüüriga ajavahemikus 1.oktoober kuni 30.aprill - **7.-krooni eluruumi köetava normpinna 1 m² kohta kuus**;

• pliit või pliit soojamüüriga ajavahemikus 1. mai kuni 30.september - **0.70 krooni eluruumi köetava normpinna 1 m² kohta kuus**.

Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus 30.-krooni ühe elaniku kohta kuus.

Tarbitud külma vee maksumus 28.-krooni ühe elaniku kohta kuus.

Tarbitud kanalisatsiooniteenuse maksumus 36.-krooni ühe elaniku kohta kuus.

Tarbitud elektrienergia maksumus

Tarbitud elektrienergia maksumus elektripliidile eluruumides:

1 elaniku kohta kuus	48.-krooni
2 elaniku kohta kuus	64.-krooni
3 elaniku kohta kuus	80.-krooni
4 elaniku kohta kuus	96.-krooni

alates 5. elanikust lisandub iga elaniku kohta 10.-krooni.

Tarbitud elektrienergia maksumus eluruumide valgustuseks 0.50 krooni normpinna 1 m² kohta kuus.

Tarbitud majapidamisgaasi maksumus

Tarbitud gaasi maksumus eluruumides, kus on statsionaarne gaasipliit:

1 elaniku kohta kuus	24.-krooni
2 elaniku kohta kuus	32.-krooni
3 elaniku kohta kuus	40.-krooni
4 elaniku kohta kuus	48.-krooni

alates 5. elanikust lisandub 5.-krooni iga elaniku kohta

Maamaksukulud, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind 0.05 krooni 1 m² elamualuse pinna eest kuus.

Hoonekindlustuse kulud, mis on arvestatud kasutatavale eluruumile 0.20 krooni eluruumi 1 m² kohta kuus

---

Kinnitatud
Väike-Maarja vallavolikogu
19.12.2001. a. määrusega nr 22

KODUTEENUSTE OSUTAMISE KORD VÄIKE-MAARJA VALLAS

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesolev kord sätestab koduteenuste loetelu, nende osutamise tingimused ja korra.

2. Käesolevas korras kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

2.1. koduteenus – kodustes tingimustes osutatav teenus, mis aitab isikul harjumuspärases keskkonnas (kodus) toime tulla;

2.2. põhiteenus – isiku hooldamine igapäevase toimetuleku tagamiseks;

2.3. tugiteenus – isiku toimetuleku toetamine;

2.4. kõrvalabi – hooldustöötaja poolt koduteenuste osutamine vastavalt vajadusele;

2.5. hooldustöötaja – koduteenust teostav isik, kes hooldab lepingu alusel hooldust vajavat isikut.

II. KODUTEENUSTE OSUTAMINE

3. Koduteenuseid osutatakse kõrvalabi vajavatele Väike-Maarja vallas alaliselt elavatele isikutele.

4. Koduteenuseid taotlev isik esitab vallavalitsusele avalduse, milles põhjendab oma soovi kõrvalabi saamiseks.

5. Sotsiaaltöötaja kohustatud ühe nädala jooksul arvates avalduse esitamise päevast võtma kontakti kõrvalabi vajava isikuga ning selgitama välja tegeliku olukorra ja vajadused.

6. Hooldustöötaja täidab abivajaja kaardi (lisa 1) ning koduteenuste osutamise hooldamiskava (lisa 2).

7. Otsus tehakse asjaosalisele isikule teatavaks hiljemalt kahe nädala jooksul arvates avalduse esitamise päevast.

III. LEPINGU SÕLMIMINE

8. Koduteenuste osutamiseks sõlmitakse kirjalik leping (lisa 3) valla ja kõrvalabi vajava isiku vahel. Igal konkreetsel juhul määratakse teenuste loetelu, kestvus ja tingimused ning poolte õigused ja kohustused kooskõlas Eesti Vabariigi õigusaktide ja käesoleva korraga.

9. Lepingu tähtaja möödumisel tuleb kõrvalabi vajava isiku huvidest lähtuvalt lepingu tingimused üle vaadata, otsustades ühtlasi ka lepingu pikendamise vajaduse.

10. Lepingut võib täiendada või muuta poolte kokkuleppel ka varem, kui selleks tekib põhjendatud vajadus. Täiendused ja muudatused fikseeritakse lepingus ja kinnitatakse poolte allkirjadega.

IV. HOOLDUSTÖÖTAJA TEGEVUSE ALUSED

11. Koduteenuste osutamiseks sõlmib, muudab ja lõpetab hooldustöötajaga töölepingu vallavanem.

12. Hooldustöötaja allub sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhatajale.

13. Hooldustöötajat asendab puhkuse ja pikaajalise haiguse ajal asendaja.

14. Vastavalt lepingule võib hooldustöötaja töökohustuste hulka kuuluda järgmiste teenuste osutamine:

14.1. Põhiteenused:

14.1.1. toiduainete ja majapidamistarvetega varustamine:

- tellimuste vastuvõtmine, kaupade ostmine ja kojutoomine;
- toiduainete tuppatoomine hoidlast;
- valmistoidu kojutoomine;
- abistamine toidu valmistamisel;
- toidunõude pesemine;
- esmaste majapidamistarvetega varustamine;

14.1.2. eluaseme korrastamine:

- põrandate pühkimine ja pesemine;
- prügiämbri tühjendamine;
- voodi korrastamine;
- tolmu pühkimine;
- vaipade puhastamine;
- pesu pesemise korraldamine;
- pesu triikimine, riiete pisiparandused;

14.1.3. vestlus, teabe edastamine;

- kliendi ärakuulamine;
- teabe edastamine;

14.1.4. kliendi pesemine ja korrastamine;

- abistamine pesemisel;
- väljanägemise korrastamine;
- pesemisvõimaluste korraldamine ;

14.1.5. abistamine eluaseme kütmisel;

- küttematerjalide muretsemine, tellimine ja kojutoomise korraldamine;
- küttematerjalide saagimise, lõhkumise ja ladumise korraldamine;
- küttematerjali tuppatoomine;
- tuha väljaviimine;

14.2. Tugiteenused:

14.2.1. kommunaal- ja muude maksete tasumine, toetuste taotlemine:

- kommunaalmaksete tasumise korraldamine;
- toimetulekutoetuse taotlemine;
- ühekordsete rahaliste toetuste taotlemine;

14.2.2. arstiabi vahendamine:

- arsti kojukutsumine;
- abistamine raviasutuse külastamisel;
- ravimite muretsemine;
- abivahendite soovitamine ja muretsemine;

14.2.3. abistamine remondi- ja teenustööde korraldamisel:

- korteri kommunikatsioonirikete remondi ja pisiremontide korraldamine;
- olmetehnika remondi korraldamine;

14.2.4. kevadine ja talvine suurpuhastus:

- akende pesu korraldamine;
- aknakardinate vahetus;
- abistamine kappide ja panipaikade korrastamisel;
- katteriiete, vaipade ja mööbli puhastamise korraldamine;
- akende tihendamine;

14.2.5. abistamine ühekordsetel asjaajamistel:

- ajalehtede ja ajakirjade tellimine;
- abistamine matuste korraldamisel;
- abistamine hooldekodusse suunamisel;
- muud ühekordsed asjaajamised.

V. FINANTSEERIMINE

15. Hooldustöötajat tasustatakse valla eelarvest vastavalt töölepingule.

16. Koduteenuseid osutatakse kõrvalabi vajavatele isikutele üldjuhul tasuta.

17. Kui kõrvalabi taotleval isikul on olemas seadusjärgsed ülalpidajad, kes mõjuva põhjuseta ei täida ülalpidamiskohustust, rakendatakse hooldusele võtmisel teenustasu. Tasu suurus oleneb osutatavate teenuste mahust ja maksumusest.

18. Koduteenuste mahud ja maksumused kinnitab vallavalitsus.

Jäätmemajandusest

Kasvav tarbimisühiskond on viimase viiekümne aasta jooksul põhjustanud jäätmete hulga järsu suurenemise. Et järeltulevatele põlvedele säiliks inimväärne elukeskkond, tuleb vähendada jäätmeteket, kasutada vähem ohtlikke aineid, jäätmeid sorteerida, taaskasutada, komposteerida ning kasutuskõlbmatut prügi keskkonnaohutult ladestada. Nende eesmärkide saavutamiseks korrastatakse Eestis jäätmealaseid õigusakte, kavandatakse riiklikku jäätmekäitluspoliitikat, täiustatakse jäätmekäitlustehnoloogiaid ja püütakse tõsta elanikkonna teadlikkust.

1. septembril 2001.a. jõustus keskkonnaministri määrus, mis kehtestas prügilatele uued, senisest tunduvalt karmimad keskkonnanõuded. Kuna nende täitmine on väga kulukas, siis kaovad paratamatult Eestist kõik väikeprügilad ja alles jäävad suured nõuetele vastavad prügilad. Prügilate nõuetele vastavusse viimine on seotud suurte kuludega, mis paratamatult põhjustab prügi mitmekordse hinnatõusu.

Väike-Maarja prügila ümber toimunust. Pärast 1.09.2001.a keskkonnaministri määruse jõustumist saatis Lääne-Virumaa Keskkonnateenistus kirja, kus soovis teada saada meie tulevikunägemust Väike-Maarja prügilast. Esitasime keskkonnateenistusele septembri lõpus taotluse prügila tegevuse jätkamiseks vähemalt 01.11.2002. aastani, seejärel alustada prügila järk-järgulist sulgemist, et vältida ümberkorraldustega tekkida võivate ebaseaduslike prügi ladestamispaikade teket. Vastuse meie taotlusele saime 20.11. 2001.a., kus tuletati meelde, et kui Väike-Maarja prügilat ei suleta 31.12.2001, siis ootavad meid ees ulatuslikud lisakohustused (prügila seirekava koostamine, seire korraldamine, sulgemiskava koostamine, järelhoolduse korraldamine). Oleksime pidanud piirama prügila aiaga, tagama ööpäevase valve ning hakkama jäätmeid kaaluma. Vallale läheks meie prügila haldamine iga aasta arvutuslikult maksma suurusjärgus 500 000 krooni, mis on loomulikud põhjendamatult suur. Arvestades riiklikku jäätmekava ja prügila määrust oleksime olnud kohustatud oma prügila sulgema, vaatamata eelpool toodud investeeringute tegemisele, ikkagi hiljemalt 2006.a.

28.11.2001.a. keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja P.Eekiga kohtumisel selgus, et 31.12.2001 suletavatele prügilate sulgemistöid finantseerib põhiosas Keskkonnainvesteeringute Keskus, aga pärast 31.12.2001.a. suletava prügila sulgemistöid finantseerib ja viib läbi prügila haldaja.

20.12 2001 saime Lääne-Virumaa Keskkonnateenistuselt korralduse, milles teatakse, et Väike-Maarja prügila on jäätmete ladestamiseks suletud ning valla territooriumil tekkivad jäätmed tuleb viia tegutsema jäävatesse tugiprügilatesse. Meie valla tugiprügilaks on Rakke prügila.

Oleme esitanud taotluse 2002.a. Keskkonnainvesteeringu Keskusele finantseerida projekti Väike-Maarja prügila sulgemistöödeks. Projekti finantseerimisel tellime 2002.a. prügilale sulgemistööde tehnilise lahenduse, planeerime ja tihendame prügila jõepoolse serva ja alustame prügila katmistöid.

Tekkinud olukorra lahendused elanikele, asutustele, ettevõtetele:

- sõlmida korraldatud jäätmeveo firmaga leping
- viia tekkinud jäätmed Rakke prügilasse

Meie vallas pakub olmejäätmete veoteenust Ragn-Sells Eesti AS. Lepingu sõlmimine ja info saamine tel. 033-74-920 või mob. 05073015.

Rakke prügila on avatud E-R 8-17-ni, L, P suletud. Jäätmete ladestamishind on 100 kr/t. Lisainfot saab Rakke Vallavalitsuse telefonil 91 360.

Väike-Maarja Vallavalitsus viib läbi kaks korda aastas (kevadel ja sügisel) üle vallalise kogumisreidi ohtlike jäätmete ja mahukate jäätmete (telerid, külmkapid jms) kogumiseks. Lisainfo kogumisreidide ajagraafikutest märtsi Infolehes.

Leie ARULA

2001. a. tulekahjudest

Põhiliseks tulekahjude tekke põhjuseks on hooletu ümberkäimine lahtise tulega. Seda nii laste kui täiskasvanute poolt. Meie vallas on põhjustanud mitu tulekahju lühised elektrijuhistikus ja ilma projektita omavalmistatud küttekolded. Samuti rikutakse "Tuleohutuse üldnõuete" § 66, mille kohaselt on keelatud:

...

3) kütta pragunenud seina, mittekorras koldeukse või muu tulekahju põhjustada võiva defektiga kütteseadet;

4) süüdata kütteseadme koldes tuld põlevvedeliku abil;

5) kütta katelt, ahju või pliiti koldeust sulgemata;

...

7) paigutada kütust, põlevmaterjali või – eset kütteseadme välispinnale lähemale kui 0,5 m;

8) kuivatada küttepuid, riietus- või muud süttimisohtlikku eset kütteseadmel;

9) jätta küdevat küttekollet järelevalveta, välja arvatud automaatjuhtimisega kütteseade;

...

Panen veel kord kõigile majaomanikele südamele - kui majas on kasutusel olevad ahjud, pliidid või kaminad, tuleb nende küttekollete suitsulõõre puhastada vähemalt 2 korda aastas (soovitavalt kevadel ja sügisel).

Ärge unustage vanasõna: "Varas jätab varna seina, tuli ei jäta midagi."

Meie vallas olid eelmisel aastal alljärgnevad tulekahjud:

1. 12. jaanuaril kell 16.49 avastati tulekahju Pikeveres perekond Roosile kuuluvas loomalaudas. Hävis karjaköök ehitatud saun, pesuruum ja riietusruum. Tulekahju tekke põhjuseks oli lühis vananenud elektrijuhistikus.

2. 21. jaanuaril kell 20.55 avastati tulekahju Pikeveres samuti perekond Roosile kuuluvas loomalaudas. See oli tunduvalt väiksem põleng kui eelmine. Tulekahju põhjuseks oli jällegi lühis vananenud elektrijuhistikus.

3. 12. märtsil kell 20.57 avastati tulekahju Liivakülas noorloomalaudas, kus oli 180 noorlooma. Loomad päästeti. Tuletõkkemüürist loomalauda poole oli ehitatud öövahile ajutine soojak, kus kuivatati elektriradiaatoril riideid. Seal oligi tulekolle.

4. Samal õhtul 40 minutit hiljem kutsuti päästemeeskonnad Kiltsi Uus tn 9, kus kõrvalhoone oli leekides. Noorukid pesid loomalaudas bensiiniga mootorratast. Tekkinud säde süütas lauda koos kõrvalruumidega.

5. 18. aprilli õhtul kella poole üheteistkümne ajal avastati Pikeveres üleni leekides akendeta ja usteta ühekorruseline puitmaja.

6. 17. mail mängis Avispea külas kuueaastane perepoeg heinakuünis tuletikkudega. Osaliselt küün hävis. Päästeti elumaja ja loomalaut.

7. Kaks päeva hiljem öösel kella kolme ajal põles Väike-Maarjas endise KEKi territooriumil tühi kuur.

8. 26. mail põletati Aburis prahti ilma eelneva teatamiseta Lääne-Virumaa Häirekeskusele.

9. 14. juunil kell 15.33 avastati tulekahju Ärina külas Kreegimäe talus, kus põles kõrvalhoone. Elumaja päästeti. Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskuse eksperdid ei suutnud kindlaks teha tulekahju tekke põhjust.

10. 26. juulil kell 21.47 avastati endise Väike-Maarja EPT territooriumil, et ühest angaarist tuleb paksu suitsu. Põles autolammutusse ja remonditöökotta mõne tunni eest transporditud avariiline sõiduauto.

11. 10. augusti hommikul kella poole nelja paiku tuli paksu suitsu Kiltsis Jaama tn 7 korterist nr 1. Sealt tõid tuletõrjujad-päästjad välja hukkunud Rein Jüssi surnukeha.

12. 21. oktoobri õhtul teatati häirekeskusele, et Pudivere külas on ühekorruseline puitelamu üleni leekides. Hoone kuulus Soome Vabariigi kodanikule Aina Penttiläle.

13. 04. detsembri õhtul põles Nõmme külas ühekorruselise puitmaja köögi ja elutoa vaheline sein. Tulekahju põhjustas omavoliliselt ja valesti paigaldatud küttekolle.

14. 22. detsembril jättis Avispea külas kahepereelamus korteri omanik Jaan Virkus soojenduskoti voolu alla ja pani selle voodisse. Ise lahkus kodust.

15. 24. detsembri öösel põles Vao külas kolme korteriga paekivist elamus esimese korteri sisustus ja lagi. Korteri kasutaja Aleksander Torkel rikkus "Tuleohutuse üldnõuete" § 66 sätteid.

16. 28. detsembri õhtul oli tulekahju Liivakülas hobusetallis, mille põhjustas omavoliliselt ehitatud küttekolle.

Soovin, et käesoleval aastal oleks meil tulekahjusid tunduvalt vähem.

Olavi LOSSI,
tuleohutuse järelvalve juhtivinspektor

VMPSi veerg

TEATEID PÕLLUMEESTELE

1. LVTL korraldab TAIMEKAITSEKOOLITUSE 5. ja 6. veebruaril 2002.a. Osavõtutasu LVTLi liikmetele 500 krooni, mitteliikmetele 600 krooni.

Teatage telefonil 032 23 838 oma osavõtusoovist (nimi, aadress, telefon).

2. OÜ NB Oil Group (asub Saha Lool Harjumaal, tel. 05017804, Heino Täht) pakub järgmisi kütuseid koos kohaletoomisega (hind käibemaksuga kr/l):

	talvine	suvine
• diiselkütus	6.80	6.50
• sinine DK	4.60	4.40
• kerge kütteõli	4.40	4.25

• bensiin 98	7.80
• bensiin 95	7.20
• bensiin 92	7.15
• bensiin 80	7.10

Mart LEPIK

TALUTOODETE OTSETURUNDUSE baaskoolituskursus

Aeg: 15-16.02.2002 Järvamaal ja 01-02.03.2002 Jõgevamaal (kohad läbirääkimisel)

Sihtrühm:

- otseturundusest huvitatud maapiirkondade väikeettevõtjad (hõlmab kõiki talutooteid: käsitöö, aiandus, mistahes toidutooted jm.), kes ei ole varem läbinud otseturunduse mitmepäevast kursust.

Kursuse hind ja tasumine:

500.- krooni (sisaldab õppematerjale sh käsiraamat, loengud, 1. ja 3. kursusepäeva õhtuprogrammi, päeva õppereisi, majutust ja toitlustust).

Kursuse tasu palume üle kanda SK Arendus OÜ arveldusarvele 1120183631 Hansapangas, märksõna "Talutoodete otseturunduse baaskursus" hiljemalt 12. veebruariks 2002. Arved saavad kursuslased kursuse alguses. Kursusetasu ülekandmisega loetakse registreerunud isik ühtlasi kursuslaseks.

Eesmärgid:

- anda seminari ja õppereisi vormis neljapäevase kursuse (2+2 päeva) jooksul maapiirkondade väikeettevõtjatele kompleksne nägemus ja algteadmised talutoodete otseturundusest ja selle praktikas kasutamise võimalustest;
- tutvustada talutoodete otseturundajatest praktikute kogemusi otseturunduse kasutamisest;
- luua uusi kontakte ja soodustada informatsiooni levikut ning koostööd nii ettevõtjate kui ka ekspertide ja erinevate institutsioonide vahel;
- tutvustada "Talutoodete otseturunduse käsiraamatut" 2001 ja aidata kaasa käsiraamatu materjalide paremale kasutamisele/omandamisele.

Kursuse tellija ja rahastaja on EV Põllumajandusministeerium.

Kursuse teostaja on SK Arendus OÜ koostöös Liikumisega Kodukant:

Projektijuht: Sirje Kuusik, ettevõtluskonsultant.

Kursuse detailse programmi saab (alates 16.01.2002) ning registreerimine toimub: projekti koordinaatori Eha Paasi juures: Tel: 052 06 304, E-post: eha15@mail.ee

Täpsustus eelmises lehes toodud sõiduvõimaluste kohta

Seoses sellega, et OÜ Kiiker lõpetas valda informeerimata alates 1.01.02. bussiliini nr. 65:

· Rakke - Väike-Maarja (5.50) - Tamsalu – Aegviidu (7.15),
· Aegviidu - Tamsalu – Väike-Maarja (8.45) – Kiltsi (8.55) – Rakke

teenindamise, on vähenenud ka sõiduvõimalused.

Avaldame uue sõiduplaani selles osas, kus on muudatusi.

VÄIKE-MAARJA --> TALLINN

1.	Buss	Väike-Maarja	6.50	E-L
		Tallinn	9.20	
2.	Buss	Väike-Maarja	8.45	E-P
		Tamsalu	8.58	
	Rong	Tamsalu	9.26	E-P
		Tallinn	10.58	
3.	Buss	Väike-Maarja	17.20	E-L
			17.50	P
		Tamsalu	17.45	E-L
			18.05	P
	Rong	Tamsalu	18.17	E-P
		Tallinn	19.49	

TALLINN --> VÄIKE-MAARJA

1.	Rong	Tallinn	6.30	E-P
		Tamsalu	8.08	
	Buss	Tamsalu	8.25	L
			9.25	E-R, P
		Väike-Maarja	8.40	L
			9.40	E-R, P
2.	Rong	Tallinn	14.51	E-P
		Kiltsi	16.37	
	Buss	Kiltsi	16.40	E-P
		Väike-Maarja	16.45	
3.	Buss	Tallinn	19.00	E-L
		Väike-Maarja	21.30	

TALLINN --> KILTSI

1.	Rong	Tallinn	6.30	E-P
		Tamsalu	8.08	
	Buss	Tamsalu	9.25	E-P
		Kiltsi	9.50	
2.	Rong	Tallinn	14.51	E-P
		Kiltsi	16.37	

Info Väike-Maarja bussijaamast telefonil 61 593 iga päev kell 07.00 – 19.00.

Jõulukaunistuste konkurss 2001

Hindamiskomisjon käis külas nii eraettevõtjatel kui ka valla- ja riigiasutustel.

Kõigepealt pean ütlema, et sellel korral oli kaunistatud objekte vähem ja komisjoni töö selle võrra kergem. Aga pärast millenniumi ja sajandivahetust pole siin ka midagi imestada. Tore, et tegijaid ja üllatajaid jätkus ka uue sajandi esimesse aastasse. Kuna osa komisjoniliikmeid olid väga hõivatud, tegime selle mahuka töö ära kolmekesi: Irene Kaldma, Juta Haasma ja Kadi Prants. Alevi objektid käisime läbi individuaalselt, kaugemale sõidutati meid 17. detsembril. Parimate välja sõelumise tegime endale "kodutööks". Lõppkokkuvõtet tehes oli meie üllatus suur. Kuigi oleme kõik erinevatelt elualadelt, tuli pingerida sarnane.

Järgnevalt konkursi kokkuvõte:

1. ERAÕIGUSLIKUD OBJEKTID

· OÜ Hektali elektritarvete kauplus – stiilne, hea idee õiges kohas.

· A&K Caritas OÜ hambakliinik – jõulumaana kujundatud aknad koos tekstis edasi antud sõnumiga.

· AS Pandivere Ehitus kirjatarvete kauplus – hea värvilahendusega dekoratsioon ning kaubakülluses leitud vaba nurk ja idee, mis algas juba õuest.

ERIPREEMIAD:

· AS Kaarma KT kauplus – dekoratiivse tähistaeva taustal hästi kujundatud jõulumüük.

· Kauplus "Rukkilill" - originaalne seinakaunistus.

· Hambaravi Riina Laanemägi OÜ – ooteruumi eripärane kujundusdetail, mis püüdis pilku ka väljast.

2. AVALIK-ÕIGUSLIKUD OBJEKTID

· Triigi Lasteaed-Algkool – päkapikkudeks kujundatud puu- ja juurviljade reklaam tervisliku toitumise soovidega ning dekoratsioon kõikvõimalikest köögitarvetest, mis olid muutunud päkapikkudeks. See asutus üllatab alati meeldivalt.

· Väike-Maarja Lasteaed – eriti märkimisväärne lastepärane trepikoja seina kujundus.

· Vao Päevakeskus – kujundamisel kasutatud huvitavaid leide loodusest.

· Väike-Maarja Rahvamaja – pidulik küllus.

Kiltsi Rahvamaja – lihtne ja naturaalne dekoratsioon.

· Väike-Maarja Hooldekande- ja tervisekeskus – jõulumüsteeriumi ja talutoa nurgakese seaded.

· Kiltsi Põhikool – stiilne fuajee kujundus ning heade soovide ja tervituste stend.

· Väike-Maarja Muusikakool – rõõmsalt asjalik meeleolu igas klassiruumis.

Auhinnafondi 4000.- jagamist teostab vastavalt reglemendile hindamiskomisjon. Auhinnad ja tänukirjad on kätte toimetatud.

Täname kõiki, kes aitasid luua jõulumeeleolu! Eriti aga lasteaeda, kus headel ideedel ei paista lõppu tulevatki.

Komisjoni nimel
Kadi PRANTS

VIRU WINTER 2002

3. MÄRTSIL 2002 TRIIGIS

Rakvere Koertesõprade Klubi korraldab Triigi spordihoones 3. märtsil kõikide tõugude sertifikaadiõigusega koertenäituse.

Näitusel saavad osaleda tõutunnistust omavad vaktsineeritud koerad alates näitusepäeval 6 kuu vanuseks saavatest kutsikatest.

Koerad võistlevad järgmistes vanuseklassides: kutsikaklass (6-9 kuud) valitakse tõu parimad kutsikad ja neist näituse parimad kutsikad, juunioriklass (9-18 kuud) valitakse tõu parimad juuniorid ja neist näituse parimad juuniorid.

Avatud klassi (alates 15 kuud), kasutusklassi (alates 15 kuud töökatsete tulemust omavatele teenistuskoertele) ja tšempioniklassi (alates 15 kuud tšempionitiitlit omavatele) koerad võistlevad tšempionitiitli sertifikaadile ning tõu parima, rühma parima ja näituse parima tiitlile.

Veteranid (alates 8 aastat) võistlevad tõu parima veterani ja näituse parima veterani tiitlile.

Koeri hindavad kohtunikud St-Peterburgist: Natalia ja Nikolai Sedõh ning Alla Zherebtsova. Lisavõistlustena on kavas paaride võistlus ja võistlus Junior Handleritele.

Näitusel peavad koerad omaniku kõrval rihma otsas jooksma ringselt ja edasi-tagasi, et demonstreerida oma veatut liikumist, seisma näituseasendis (vasaku küljega kohtuniku poole) jättes endast tõule iseloomuliku kauni koera mulje ja muidugi käituma hästi kohtuniku ja konkurentidega. Iga koer saab teenitud näitusehinde, mis on vajalik aretuskoertel pesakonna planeerimisel ja kirjelduslehe, millel kirjas kohtuniku arvamus sellest koerast näitusepäeval. Ja kui päris hästi läheb, lisanduvad neile ka rosetid, tiitlid, auhinnad ja võidukarikad.

Näitusele registreerimine lõpeb 10. veebruaril. Registreeruda saab Rakvere Koertesõprade Klubis neljapäeviti kell 16-18 aadressil Võidu 19 või tasudes osavõtutasu klubi pangaarvele 1120080802 Hansapanka (märkides selgitusse: näituse osavõtutasu, koera tõu ja omaniku nime) ja saates koera andmed (näitusele registreerimise lehe või koopia tõutunnistusest koos lisalehel omaniku nime, aadressi ja telefoninumbriga) kas e-maili: rksk@estpak.ee, faxi: 032-24077 või posti teel aadressile Rakvere Koertesõprade Klubi Tähe 19 44314 Rakvere. Infot saab telefonil 05219294 Maire Tõnuristilt.

Kõikide tõugude sertifikaadiõigusega koertenäitus VIRU SUMMER 2002 toimub 29. juunil Rakveres

Tänu teile!

Oleme juba pea kuu aega elanud maagilise numbrikombinatsiooniga aastas 2002. Aga ikka veel meenutame möödunud aastat, seda sajandi esimest.

Rahvamaja tahab siinkohal tänada kõiki isetegevuslasi, häid mõttekaaslasi ja sõpru meeldivalt sujunud koostöö eest. Aasta lõpp – jõulukuu oli kiire, aga samas ka ilus aeg: jõulupaki ootuses säravad lapsesilmad, mõnusad memmed-taadid jõulupidusid nautimas, imekaunid ja naeratavad peokülalised mitmetel erinevatel üritustel!

Pidusid saab täiel rinnal nautida vaid siis kui kõik hästi õnnestub. Selle eest ei seisa hea mitte ainult korraldajad, vaid ka heatahtlikud abilised, kellele kuulub siiras tänu.

Kümme kiidusõna,
sada sõbrasõna,
tuhat tänusõna
aitäh abistajatele!

Mare TAAR

KULTUURIKALENDER

Väike-Maarja Rahvamajas

Jaanuaris - veebruaris jalutussaalis **Berta Mändla** õlimaalide näitusmüük

Veebruaris
1. veebr. kell 14 - KONTSERT
Esineb kandleansambel "Kukulind" Els Roode juhatusel
1. veebr. kell 14 - kirjandusklubi küünlapäeva kaminaõhtu " Talv luules" rahvamaja baaris
9. veebruaril - "Härmalõnga" tantsu- ja laulurahvas ning Kiltsi memmed Koeru rahvamajas kohtumisõhtul sealse eakate klubiga
9. veebr. kell 13 - VASTLAPÄEV Ebavere mäel
9 .veebr. kell 21 - VastlaDISKO
16. veebr. kell 20 - PEREKLUBI õhtu
Külas ans. KULDSED LINDID
Tantsuks ans. Ma&W
Ootame uusi huvilisi! Info telefonil 61 837.
Pääsmed eelmüügist kuni 11. veebruarini.
Hiljem pilet kallim!
17. veebr. kell 14 - klubi HÄRMALÕNG peoõhtu Kiltsi rahvamajas Kiltsi memmede tantsu- ja lauluring – 5 a.
24. veebr. kell 11.30 - vabariigi aastapäeva tähistamine ausamba juures
Laulab segakoor "Helin"

Märtsis
6. märtsil kell 19.00 - VAT teatri etendus "Näost näkku"
Pääsmed **ainult eelmüügist** kuni 25. veebruarini.
16. märtsil kell 20.00 - PEREKLUBI õhtu
17. märts kell 15.00 - klubi "HÄRMALÕNG" 15. sünnipäeva PEOÕHTU

Jälgi reklaami!

ÜHISKÜLASTUSED

10. veebruar	- Draamateater ARMASTUSEGA EI NALJATLETA Eelregistreerimine **kuni 1. veebruarini**
27. veebruar	- Draamateater ÕHTUSÖÖK SÕPRADEGA Eelregistreerimine **kuni 15. veebruarini**
Märts	- Draamateater ELLUASTUJA Eelregistreerimine **kuni 1. märtsini**
Aprill	- Draamateater TANGO
Mai	- Linnateater PALJU ÕNNE ARGIPÄEVAKS

Jälgi reklaami! Info rahvamaja telefonil 61 837

Väike-Maarja Rahvamaja
kutsub lapsi meisterdama
LUMEMEMMESID
Plaanis on luua huviliste kaasabil
Väike-Maarjasse
LUMEMEMMEDE ALLEE

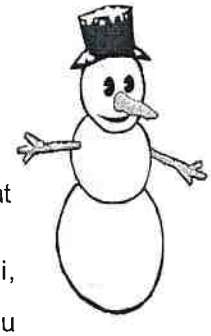

- Täpse kuupäeva paneb paika Ilmataat
- Preemiad huvitavamatele töödele
- Meisterdajatele kuum tee ja kommid
- Ootame üksiküritajaid, võistkondi, peresid jne.
- Mõtle välja, milline võiks olla sinu lumememm

Sama päeva õhtul rahvamajas **LUMEMEMMEDISKO** üllatustega

Jälgi reklaami!

Kelgumägi, sõidumägi,
meie armas Ebavere mägi,
täna saab sust vastlamägi,
lustimägi, müramägi .

VASTLAPÄEV
Ebavere mäel
9. veebruaril kell 13

- Reesõidu võistkond 8 liikmeline (4 naist + 4 meest)
- Perevõistlus (ema, isa, laps)
- Ja palju muud huvitavat...
- Mäe peal kuum tee!
- Puhvet pakub muudki kosutavat!

Võtke kaasa salvokelgud!
Jälgi reklaami!

Mudilaste laulu-mängu-tantsuring
ootab uusi huvilisi
vanuses 5 – 8 aastat
neljapäeviti kell 18.00
Väike-Maarja Rahvamajas.
Info telefonil 61 837, Eve Hein.

LAULUSÕPRADELE!

Väike-Maarja valla laste lauluvõistlus POPP-TIPP-TÄPP 2002 toimub Väike-Maarja Rahvamajas 13. aprillil algusega kell 13.00

Soovime head õnne laulude valikul ja palju tublisid lauljaid!

Triigi Spordihoone tänab

- **ASi Antaares**
- **OÜd Triigi Piim**
- **jahiühistut "Pistrik"**
- **OÜd Clean Up**
- **OÜd Spetsialist**
- **Väike-Maarja Vallavalitsust**
- **ja teisi abilisi,**

kes aitasid ja toetasid aastavahetuse peo läbiviimisel.

Aitäh kõigile!

Meeldetuletus!

On kätte jõudmas konkursi "Väike-Maarja ainestik taas lavalaudadele" võistlustööde esitamise tähtaeg –

25. jaanuar 2002.a.

Sõnadega "Väike-Maarja-ainelise lavastuse konkurss" varustatud võistlustööd tuua Väike-Maarja Vallavalitsuse kantseleisse aadressil Pikk 1A Väike-Maarja. Info telefonil 61 311.

VALLAOMAVALITSUSTE REFORM

Edgar KANT

Kuni 1937. a. maini tegutsesid meie vallad 1866. a. 19. veebruari vallakogukonna seaduse alusel. Selles seaduses oli tehtud küll mitmesuguseid muudatusi ja täiendusi, kuid seadus ise oma põhikujus oli pärit 1866. aastast. Meie vallakogukonnad on ka ise osalt pärit tollest ajast. Suurem osa meie valdu nende senisel kujul loodi aga 1890-ndate aastate paiku talurahva-asjade komissaride poolt. Nende ligi 50 aasta eest rajatud valdadega tegutsesid meie maaomavalitsused senini. Juba Asutavas Kogus 1920. aastal tunnetati, et seoses Eesti iseseisvusega tuleb ka maaomavalitsused rajada omariiklusekohasele alusele ja saada lahti senisest mõisakogukonna-süsteemist. Kuid asi ei nihkunud. Maareformi teostamine, mõisate jaotamine ja teiste riiklike ülesannete korraldamine nõudsid tähelepanu endale. Maaomavalitsuste reform jäi teostamata. Osalt on see seostatav ka selle reformi teostamise sisepoliitiliste raskustega. Kogukondlike omavalitsuste reformimine on olnud alati ja kõikjal raskemaid küsimusi valitsemise alal. See satub alati vastuollu kohaliku "kolkapoliitikaga", mille ületamine nõuab reformi teostajailt palju julgust, selget pilku ja visadust.

Eesti iseseisvusajal püüti vallaseaduse muutmist algatada juba Asutava Kogu omavalitsuskomisjonis 1920. a. Selle komisjoni poolt koostatud seaduseelnõu järgi oli arvestatud valla keskmiseks suuruseks 2000 elanikku.

Teises projektis, mis esitati 1922. aastal vabariigi valitsuse poolt Riigikogule, oli arvatud valla suuruseks minimaalselt 2500 elanikku. Kolmandas Kohtu- ja Siseministeeriumi poolt 1930. aastal koostatud projektis asuti seisukohal, et normaalse valla elanike arv peaks olema vähemalt 2000.

Vallaseaduse põhialuseid ja valdade reformiküsimusi on kaalutud mitmel korral ka Maaomavalitsuste Liidus ja omavalitsustegelaste kongressil 1933. a. Kõikjal on toonitatud seniste valdade ümberkorraldamise vajadust ja väikevaldade liitmise tarvidust.

Väljatöötatud projektides ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu põhilausetes on valla elanike arvu miinimumiks 2000, ja 1922. aastal vabariigi valitsuse poolt Riigikogule esitatud seaduseelnõus koguni 2500. Kuid ka teoreetilised optimaalse ehk paraja valla suuruse kalkulatsioonid on näidanud, et meie praeguse majandusliku arengu astme ja kodukondlike funktsioonide juures on meil valla parajaks suuruseks 2000-30000 elanikku.

Peale selle on valdade ümberkorraldamisel võetud omaks põhimõte, et vallamaja peaks asuma võimalikult valla tsentrumis ja võimalikult keskuses, kuhu peaksid olema koondunud või tulevikus koonduma kõik selle valla elanikkonna tähtsamad asutused ja ettevõtted. Selle põhimõtte kohaselt on kavatsus mitmetes valdades asetada vallamaja linnadesse. Vald peaks olema terviklik nii territoriaalselt kui ka rahvastiku poolest. Kaugus valla keskusest on üheks teguriks, mis on olnud määrava tähtsusega asjaoluks valdade ümberkorraldamisel. Teoreetilised kalkulatsioonid on näidanud, et kui meie vallad oleksid kõik ühesuurused kuusnurgad, oleks maksimaalseks keskuse kauguseks praeguste valdade juures 5-6 km, uute valdade arvu juures aga 7-8 km, seega on keskuse maksimaalne kaugus uute valdade juures kasvanud teoreetiliselt 2 km. Kuid tuleb arvestada, kui palju on maal liiklusolud viimase 50 aasta jooksul paranenud – kui palju jalgrattaid ja mootorsõidukeid on seal muretsetud; lisaks sellele on tihenenud bussiliinide võrk. Kõik see on teinud vallamajasse liiklemise hõlpsamaks ja kiiremaks. Lisaks sellele saab korraldada palju asju posti ja telefoni teel. Kokkuvõttes võib vallamaja tänapäeval asuda kaugemal kui 50 aastat tagasi.

Neil põhimõtteil tegeliku kava koostamisel on võetud arvesse ja tehtud korrektiive järgmistel alustel: 1) geograafilised tingimused: a) eraldavad tegurid: veed, jõed, järved, sood ja metsad, b) ühendavad tegurid: teestik, asustusühendus; 2) maapinnase kvaliteet ja puhaskasu-rublade arv; 3) keskuse suurus ja selle gravitatsioonijõud; 4) rahvuslikud momendid; 5) ajaloolised momendid.

Valdade territoriaalse ümberkorralduskava koostamisele asusid eriteadlased Siseministeeriumi ülesandel 1935. aasta mais. Kava valmis 1. novembril 1935 ja saadeti pärast seda seisukoha võtmiseks ajutistele maavalitsustele. Novembri lõpul ja detsembri algul (1935) korraldati valdade ümberkorralduste kava läbivaatamiseks maakondade viisi nõupidamisi Siseministeeriumis. Sama aasta detsembris on väljatöötatud kava olnud informatsiooni korras vabariigi valitsuses, kes selle heaks kiitis. Kava jäi seejärel ajutiselt seisma, kuid ministeerium jätkas selle viimistlemist.

14.IV 1938. a. ilmus valdade piiride ühekordse korraldamise seadus, millega anti Vabariigi Presidendile õigus oma otsusega vallapiiride ühekordseks korraldamiseks. Käesoleva aasta juunis saadeti 1935.a. koostatud kava vallavolikogudele seisukoha võtmiseks. Maavalitsused esitasid järk-järgult 7. juulist kuni 22. augustini k.a. ministeeriumile seisukohad ning ettepanekud esitatud kava ja vallavolikogude arvamuste kohta. Siseministeeriumis vaadati ja kaaluti seejärel läbi kõik maaomavalitsuste ja vallavalitsuste esitatud ettepanekud kava muutmiseks või täiendamiseks, kaaluti läbi kõik delegatsioonide suulised ja kirjalikud avaldused, koguti täiendavaid andmeid mitmesuguseist asutusist ja koostati lõplik kava, mis paari muudatusega presidendi poolt 7. oktoobril heaks kiideti.

Presidendi otsuse kohaselt jääks meil senise 365 valla asemele 248 valda. Likvideerimisele tuleks seega 117 valda. Otsus jõustub 1. aprillist 1939. a.

Nagu nähtub seletuskirjast 1938.a. vallapiiride reformi kohta, annab valdade reform lähemas tulevikus rahvamajanduslikku kulude kokkuhoidu ca 300 tuh. krooni aastas. Selles summas on arvatav kokkuhoid ca 135 tuh. krooni personali alalt, ca 100 tuh. krooni majapidamise ja kantseleikulude alalt ja ca 50-70 tuh. krooni teiste keskasutuste arvelt. Valdade korralisist 1936/37. a. kuludest moodustab see kokkuhoid ca 5,4%. Selle summa ulatuses on võimalik teha teisi kogukondlikke produktiivsemaid kulutusi või kergendada kodanike koormist.

On üldiselt teada, millistes kehvades oludes meie maakoolid praegu töötavad. Kahtlemata suudavad uued elujõulised vallad kooliolusid kiiremini parandada ja kultuursemaiks muuta, kui seda suudaksid vaesed vallad. Likvideeritavais valdades jääb ära suure arvu vallamajade ehitamine, ja selle asemel on võimalik ehitada koolimaju või pöörata enam tähelepanu rahvatervishoiule ja rahvaarvu kasvamise probleemidele.

Valdade arv ei ole ainult valdade piiride tehniline ümberkorraldamine, vaid lõikab sügavale meie maa ühiskondlikku koetisesse, rajab meie kogukondliku maaomavalitsuse omariikluse-kohasele alusele, kõrvaldab kuni tänapäevani säilinud mõisa ja "vene kroonuliku" süsteemi meie maaühiskonnast. Muidugi ei toimu see üleöö. Kahtlemata jookseb enne palju vett merre, kui uue olukorraga kohanetakse. Valdade reform rühmitab ümber kogu meie maaühiskonna. Viimane asjaolu toob kahtlematult elevust, asetab kogu seltskondliku töö uute olukordade ette ning tingib nendega kohanemise. Lisaks sellele tuleb ümber korraldada senised isikuvalimisringkonnad, konventide piirid ja kõikide teiste asutuste tööpiirkonnad, mis senini on olnud korraldatud valdade järgi. Võib-olla on õigus hr. siseministril, kes valdade reformi peab ulatuselt maareformist järgmiseks. Kuid see kõik toimub meie omariikluse parema tuleviku nimel.

EDGAR KANT (1902-1978) majandusgeograaf, professor, TÜ rektor 1941-1944, rahvusvaheliselt tunnustatud teadlane ja linnauurimise teerajaja, kirjanik. Tema poolt 1935. a. esitatud põhimõtted said 1939. a. vallareformi läbiviimise aluseks. Hilisem Lundi Ülikooli professor, termini Baltoskandia kasutuselevõtja. Huvitav on märkida, et Edgar Kant propageeris Rootsis Saksa innovaatori Walter Christalleri keskuste teooriat, pidas sellekohaseid loenguid, 1961. a. võttis Rootsi uut haldusjaotust vallatasandil kujundades keskuste teooria kasutusele.

Siin avaldatud artiklit ja laiemalt Edgar Kantist võib lugeda koguteosest "Linnad ja maastikud", Tartu, 1999.

Mida peale hakata paega?

Vao mõisa paemurd asub keskusest umbes poole kilomeetri kaugusel piki jõekallast Kiltsi viiva pinnasetee ääres. Ligikaudu hektarisuurune murruauk on valdavalt kinni kasvanud, äärtesse on veetud kive ja olmejäätmeid. Murru põhjal on ulatuslik lage ja tasane ala. Selleni ulatub murru põhjapoolne lauge ja kamardunud külg. Samas kõrval on mõne meetri ulatuses puude vahele jäänud püsima paemurru vertikaalne sein. Paljandi sügavus maapinnalt kuni rusukaldeni paemurru põhjal on ligikaudu 2,5 m. Nähtavalt oli murru sügavus üle 3 m. Lihtne on sellel alal puhastada välja paljand murru põhjani, markeerida kihid ja tähistada juurdepääsutee kuni tornlinnuseni. Selle paemurru kivist on tõenäoliselt ehitatud kogu Vao mõisaansambel. Ka lubi on põletatud kohapeal siinsest kivist. 1798. aastast pärinevate maamõõtja märkmete kohaselt oli Vao mõisal juba tollal lubjapõletusahi oma tarbeks. Tore oleks, kui saaks markeerida ka lubjaahju asukoha. See võis olla jõelammi kaldaastangul või ka murru seina ääres. Oluline oli, et ligikaudu 5 m kõrguse ahju täitmiseks sai paas hobustega üles veetud.

Ebavere paemurd asub Ebevere – Vao teeristist pool kilomeetrit Kiltsi poole, asfaltteest sadakond meetrit põhja poole. Looduses on jälgitavad mitmed paljandid sügavusega üle 2 m ja ulatuslikud kaevandatud alad, mis praeguseks ajaks on metsa kasvanud. Hillar Vahermaa ütlemise järgi on seal olnud ka lubjaajusid.

Vanadelt maakaartidel võib leida veel teisigi paemurde: näiteks Kiltsi mõisa hooned on arvatavasti ehitatud kaks kilomeetrit loodese jääva paemurru kivist. 1938.a talupiiridega kaardilt võib valla piires leida paarkümmend paemurdu ja paega või lubjaga seonduvat kohanime.

Liiduri lubjaahjud asuvad Vao põllumajandi suure väetisekuuri lähedal. Neist lähima varemed on hästi säilinud (ovaalse põhiplaaniga, mõõtmetega 10x5 m, kõrgus üle 5 m). Külgmisi (kütte) avasid on kolm ja need on laotud ümarate seespoolsete servadega. Maa-ahju ees olevasse kütmise süvendisse on veetud olmejäätmeid. Ahjusid ümbritseb tihe võsa. 1935.a Eesti sõjaväe topohüdrograafia osakonna poolt koostatud kaardil mõõtkavaga 1:50 000 on Liiduri lubjaahi märgitud. Eesti Rahva Muuseumi fotokogus on kaks E. Kitsingu 1938.a. pildistatud fotot "Vana lubjaahi Kiltsi mõisas Vao vallas Väike-Maarja kihelkonnas Virumaal" (seest- ja väljastpoolt). Lubjaahju juurde viib paarisaja meetri pikkune sillutatud tee Kiltsi – Pikevere asfaltteelt. Väetisekuuri taga, vahetult lubjaahju kõrval on parkimisplats, kus mahub manööverdama ka suur turismibuss. Tuleks üles otsida vana paemurru sein ja puhastada võsast ning olmeprahist nii lubjaahju ümbrus kui juurdepääsurajad.

Vao – Õbediku lubjaahju varemed paiknevad samanimelise talu metsas katsekarjääri lõunaserval. Maa-ahju läbimõõt on ligikaudu 5 m, samuti kõrgus. Seinad on varisenud kuni poole kõrguseni. Varemed on võssa kasvanud, halvasti nähtavad.

Kaarma lubjaahjud olid praeguse bensiinijaama ja autoremonditöökoja kohal. Remondimehe Kalju Lõhmuse sõnutsi rajati tee astangu ülemisele servale lausa läbi lubjaahu. Töökojast ja kauplusest Ebavere mäe poole jääv väike vabaõhu õllejoomise laud on samuti lubjaahju sisse paigutatud. Ümmarguse ahju seinu pole näha, need on kaetud kallaka rohtunud pinnasega.

Milleks üldse paekivi murda?

Üldjoontes selleks, et elavdada ettevõtlust maal. Et võtta uuesti kasutusele traditsiooniline ehitusmaterjal. Töötlemata paekivist saab lihtsate töövahenditega teha hoonetele vundamente ja välisseinu, aedu, kõnniteid, basseinide ääriseid, lõkkealuseid ja välikaminaid. Lihvitud pae dekoratiivsete omaduste tundmaõppimine on tunduvalt avardanud paekivi kasutusvõimalusi ilukivina. Skulptuuride, raiddetailide, ka suveniiride tegemiseks on aga vaja rohkem riistu ja ka oskusi. Koolitust saab Kunstiakadeemiast, Tartu Kõrgemast Kunstikoolist, Tallinna Tehnikakõrgkoolist ja Tallinna Ehituskoolist. Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis on avatud kiviraiumise ja sepatöö eriala õpperühm gümnaasiumihariduse baasil. Ametit õppida võib aga ka meistri juures või tegutsevas kivitöökojas.

Vastus küsimusele, miks siis ikkagi kasutada paekivi, on kokkuvõtlikult selline: paekivi on käepärane looduslik materjal, tugev, ilmastikukindel, käsitsi murtav ja töödeldav, korduvalt kasutatav, suurtel aladel esinev, paikkonniti omanäoline, rahvuslik, traditsiooniline, dekoratiivne, meie silmale ilus. PAAS ON EESTI RAHVUSKIVI.

Kuidas käib kaevandamine?

Õiguslikult reguleeritud on see valdkond 1995.a algusest kehtiva maapõueseadusega ja hiljem selle alusel kehtestatud vabariigi valitsuse, keskkonnaministri ja majandusministri ligikaudu 50-e määrusega. Maavara kaevandamise õiguse annab kaevandamisluba. Selle annab välja üldjuhul maakonna keskkonnateenistus. Vajalik on maaomaniku nõusolek ja uuritud ning kinnitatud varude olemasolu. Maaomanik võib oma kinnisasja piires kaevandada kaevandamisloa ja -litsentsita ilma kaevise või sellest valmistatud toodete võõrandamise õiguseta.

Siinkohal väike selgitus eelpool kirjeldatud paemaardlate varude kohta. Maavaravarud, olenevalt nende uurituse detailsusest, jagunevad tarbe-, reserv- ja prognoosvarudeks. Tarbevaru määratakse geoloogilise uuringuga. Uuring peab olema tehtud mahus, mis võimaldab saada vajalikke andmeid maavara kaevandamiseks ja kasutamiseks. Reservvaru määratakse geoloogiliste otsingute või uuringutega. Reservvaru on maavara kasutamise perspektiivide hindamise ja uuringute suunamise aluseks. Maavara tarbevaru ja reservvaru nende kasutamisvõimalikkuse ja majandusliku tähtsuse alusel jaotatakse aktiivseks ja passiivseks. Kaevandamisluba antakse Eesti Maavarade Komisjoni poolt kinnitatud varudele. Prognoosvaru määratakse geoloogilise kaardistamisega või maavara otsinguga. Prognoosvaru eraldatakse maardlaga piirneval alal väljaspool tarbe- ja reservvaru kontuuri või piirkonnas, kus maavarailmingute esinemise põhjal võib eeldada uue maardla olemasolu. Prognoosvaru võimaldab hinnata maardla varu suurendamise või uue maardla kindlakstegemise võimalust ning on aluseks maavarade otsingute ja uuringute suunamisel.

Kui varasemaid geoloogilised uuringud pole piisavad varude kinnitamiseks, tuleb teha täiendavad. Uuringuloa saab samuti maakonna keskkonnateenistusest. Viimistlus- ja seinakivi uuringul määratakse plokkide väljatulek olemasoleva murru andmetel. Kui see puudub, rajatakse katsemurd. Uuringu projektis tuleb sel puhul ette näha vajalikud kaevandamismahud. Siit nähtub, et piiratud ulatuses võib kaevandada ka geoloogiliste uuringute käigus.

Paasi murda on lihtsam neis paigus, kus paekihid on üksteisest kergesti eralduvad ja looduslikke vertikaalseid lõhesid on tihedalt. Vanasti murti paekivi massiivist lahti käsitsi, siit ka paekarjääride varasem nimetus - paemurrud. Tööriistadeks olid metallist kangid, kirkad, kiilud, vasarad. Kahepuudast metallmuna pika varre otsas kutsuti "pommiks". Kihid kiiluti massiivist lahti kangide ja kiilude abil ning murti ära ja tükeldati paraja suurusega tarbekiviks vasara või suurema lahmaka puhul pommi abil. Taas on need töösse võetud praegu uuesti avatud paemurdudes, kuid nüüd rohkem abivahenditena masinate kõrval. Monoliitsema ehitusega paemurdudes kasutati kiviploki eraldamiseks massiivist, ka suurte sirgjooneliste detailide (trepiastmed jne.) saamiseks metallkiilusid puuraukudes. Selleks puuriti kivisse rida tihedalt paigutatud auke ja paigutati neisse raudkiilud. Kiiludele järjekorras lüües tekkis pragu piki puuraukude rida. Augud puuriti algul käsitsi, hiljem suruõhuperforaatorite abil. Edaspidi võeti kiviploki massiivist eraldamiseks kasutusele lõhkeaine. Selleks sobis aeglase detonatsioonikiirusega nn. paiskava toimega lõhkeaine - must püssirohi. Varem tegid murrumehed püssirohtu ise: nn. "tahm" saadi peenestatud lepapuu söest, salpeetrist ja väävlist.

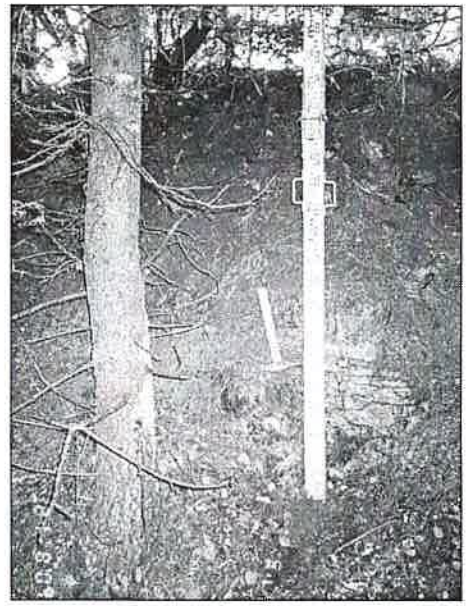

Vao mõisa paemurd

Praegu kasutatakse lõhelistes paemurdudes kiviplokkide lahtimurdmiseks enamasti hüdraulilisi ekskavaatoreid. Samuti laetakse nendega plokid veokile. Selgase karjääris pannakse vertikaalsetesse lõhedesse raudkiilud ja lükatakse suuremõõtmeline plokk massiivist lahti roomiktraktoriga. Kaarma karjääri monoliitsest massiivist saetakse toorplokid lahti põlevkivikaevandustest pärit soonuritega. Tallinna ümbruse Lasnamäe lademe õhukesekihilistes paemurdudes Väos ja Valklas lõigatakse plokid lahti teemandiga armeeritud ketassaagidega. Paeliit ja mäeinseneride ühendus kavandavad ühisuuringuid, et taas kasutusele võtta must püssirohi.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Väike-Marja valla ettevõtlikel inimestel, esmajoones maavaldajatel on rikkalikult võimalusi paekivi kasutamiseks nii ehitus- kui viimistlusmaterjalina. Eelpooltoodust on selge, et pae kaevandamine ja selleks lubade vormistamine on muu eriala inimestele küllaltki keeruline ning spetsiifilisi teadmisi nõudev toiming. Siinkohal on võimalik abi saada Eesti Paeliidult. Paeliidu liikmete hulgas on oma eriala hästi tundvaid geolooge, mäeinsenere, arhitekte, kiviraidureid, ettevõtjaid, teadlasi, õppejõude, riigiametnikke jne. Nõu saamiseks tuleks pöörduda paeliidu eestseisuse juhataja – paevanema Eino Tombergi poole aadressil Mahtra 25-111, 13811 Tallinn, e-mail **paeliit@hot.ee**, telefon (0) 634 5906. Samas kutsume inimesi üles teada andma Väike-Maarja valla piires asuvatest vanadest paemurdudest, lubjaahjudest ja huvipakkuvatest puhtast paekivist (krohvimata) hoonetest. Kanname need valla loodus- ja kultuuriloolisele paekaardile. Rohelise Maakonna idee rakendamine eeldab mahajäetud tööstusterritooriumite korrastamist. Vao mõisa paemurd oleks täiendavaks turismimagnetiks tornlinnuse kõrvale. Liiduri lubjaahjude korrastatud varemed on omaette vaatamisväärsus. Ja seda mitte ainult teadusturismi harrastajatele, vaid eeskätt oma inimestele kodukoha kultuuriloo tundmaõppimiseks.

Eino TOMBERG
mäeinsener Vao külast Selja talust

VÄIKE – MAARJA VALLA RAHVASPORDIKLUBI TEATAB

Jaanuari algul valla spordipeol tehti kokkuvõtteid möödunud spordiaastast.

Kõigepealt tervitas valla spordirahvast vallavolikogu esimees Olev Liblikmann. Spordiklubi juhatuse esimees Ants Rikberg heitis pilgu möödunud aastasse arvude keeles. Lisaks sellele tõdeti, et aasta 2001 Väike-Maarja vallas oli edukas. Suure tõuke sellele andis asjaolu, et meie tegemisi rahastati Balti-Ameerika ühisprojekti raames 200000 EEKi ulatuses. Tänu sellele sai Triigi Spordihoone 110000 krooni ulatuses juurde 4 uut jõumasinat. Juba üle kahe kuu on võimalik Ebaveres joosta ja suusatada valgustatud rajal, mis on valgustatud kella 20.30-ni. Lisaks sellele on üllatavalt aktiivselt käivitunud rahvaspordi ürituste sari "Harjuta terviseks". Möödunud aasta jooksul võttis sellest osa 622 inimest 5186 korral. Neli kõige aktiivsemat "Harjuta terviseks" osavõtjat nimetati 2001 aasta valla tervisesportlasteks. Nendeks olid Lii Lambur, Tõnis Saar, Maimu Einsalu ja Agur Vaab. Lisaks nimetusele said nad endale valla meistrivõistluste medalid ja spordiklubi särgid. Palju loositi välja auhindu teiste osavõtjate vahel. Kahjuks aga oli spordipeost osavõtjaid vähe ja sellepärast jääb enamus auhindu omanikke ootama. Auhinnad võitsid Siim Sarapuu (peaauhind), Kuldar Kruup, Kaire Tervo, Allar Adamson, Tanel Käbin, Taimi Hinnossaar, Laur Läänemets, Tanel Kalson, Andrus Augervald, Grete Ling, Tõnis Niinemets, Kersti Alt, Priit Manninen, Martin Tõnusoo, Kristel Selgeveer, Mihkel Niinemets ja Kaupo Münter. Auhinnad saab kätte vallast toast nr 221 kuni 15 veebruarini. Hiljem kaotab loos kehtivuse. Infot saab ka telefonil 05290745. Alates kevadest paneme üles veel ühe koha, kus saab ennast registreerida. See asub üleval Ebavere torni juures, iga korra eest võimalik saada 2 boonuspunkti. Nii, et kokku võib saada korraga 3 boonuspunkti. Seoses sellega on uuest aastast sisse viidud üks uuendus: ühe boonuspunkti saab nüüd 10 korra eest. Nendest uuendustest saab varsti lugeda ka Ebaveres.

Valla meistrivõistlused viidi läbi 11 spordialal. Aktiivsemateks osavõtjateks olid Margus Salla 10x, Leo Raadik 8x, Väino Stoltsen 6x.

Valdade suvemängudest võtsime osa 3 alal ja kokkuvõttes saavutasime 19. koha. See on tagasihoidlikum saavutus kui eelmisel aastal. Põhjuseks oli see, et alati palju punkte toonud köieveovõistkond ei läinud mitmetel põhjustel välja. Talimängudest võtsime osa 4 alal ja saavutasime 12. koha.

Juba teist korda valiti spordiõhtul valla parim mees- ja naissportlane. Nendeks olid nagu eelmiselgi aastal Ants Einsalu ja Gaide Ilves.

Tundub, et selline valimissüsteem ei õigusta ennast. Järgmisel aastal on kavas välja panna parima sportlase valimise kastid valla erinevatesse paikadesse, kus on terve kuu jooksul kõigil võimalik avaldada oma arvamust. Sellest kirjutame hiljem, kui aeg juba niikaugel on.

Suur tänu sponsoritele, ilma kelleta valla sport ei areneks nii kiiresti, kui ta seda täna on teinud. Selle aasta sponsoriteks olid OÜ Virumaa Veepumbakeskus, OÜ Hektali, OÜ Müüriku Farmer, AS Antaares, Kaarli Talu, AS Diner, AS Aico Agro, Väike-Maarja Õppekeskus, AS Viru Trans, AS Kaarma KT, OÜ Clean UP, AS Vestur, V-Maarja Vald, Simuna Jvax, OÜ REINPAUL. AS Pandivere SF, AS Visiit SV, OÜ Palk-Tarnex, AS Vao Agro, FIE Kalev Eesmäe, V-Maarja Apteek, Meier, OÜ Ebavere Suurtalu, OÜ Pandivere Tõulinnukasvatus, AS TM. Paber, OÜ Lesteka, Maarjalill .

Suur tänu abilistele tänu kellele on võistlused hästi läbi viidud: Eve Tammekand, Maili Tannbaum, Gaide Ilves, Siret Vinkel, Raul Kütt, Kaja King, Ivika Abner, Ülle Veskioja, Aile Varik, Merle Vinkel.

Omalt poolt tõid tervitusi valla abivallavanem Kaarel Moisa ning kultuuri- ja spordinõunik Ilve Tobreluts. Muusikalist vaheldust pakkus rahvamaja kammerkoor Raivo Naritsa juhendamisel. Nalja sporditeemadel viskas vahepeal Raimo Aas. Õhtu lõppes šampuselauas.

Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi juhatuse esimees

Ants RIKBERG

SPORDIKALENDER

Veebruar:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 11.02. - valla MV sulgpallis, I etapp
- 14.02. - valla lahtised MV suusatamises, II etapp
- 25.02. - valla MV males, II etapp

Märts:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 02.03. - valla lahtised MV suusatamises, III etapp
- 04.03. - valla MV sulgpallis, II etapp
- 11.03. - valla MV koroonas, II etapp

Aprill:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 01.04.–03.04. - valla MV võrkpallis
- 15.04. - valla MV mälumängus
- 20.04. - "Georgi kange" võistlused
- 22.04. - Lurichi kevadjooks

Mai:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 19.04 - Pandivere rattaralli

Juuni:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"
- 01.06 - Pandivere päev (käesurumine, koduõllekonkurss, paariskorvpall)
- 15.06 - Naisekandmise võistlus
- 23.06 - Valla MV köieveos

Juuli:
- Jätkub ürituste sari "Harjuta terviseks!"

Suusaklubi uudiseid

Eestisse jõuab korralik suusalumi alles detsembri keskel. Kes tahab talvel heas vormis olla, peab juba varem treenima hakkama. Selletõttu käisid Väike-Maarja suusatajad novembri lõpus Lapimaal lund otsimas. Rovaniemist 150 km põhja pool Ylläsel. Sealne elu koondub ümber 700 m kõrguse mäe, millel paiknevate madalate kuuskede vahele on rajatud 55 km murdmaaradu ja 7 slaalominõlva. Iga päev tehti hoolsalt trenni ja isegi poodi piima ostma minnes läbiti enne mõned kilomeetrid. Nädala jooksul kohtuti paljude rahvasportlastega kogu Skandinaaviast ning üksiku metsiku põhjapõdraga. Noorsuusatajatele oli see kõige mahukam treeninglaager ning loodetavasti andis korraliku ettevalmistuse raskeks talveks.

Ebavere suusarajad on pärast korrastustöid muutunud väga populaarseks. Siin käib sportlasi treenimas üle kogu maakonna. 27. detsembril toimus ka esimene suurem suusavõistlus. Osavõtjaid oli Väike-Maarjast, Sõmerult, Rakkest, Tapalt, Uhtnast ja Tamsalust. Auhinnad said nii kõige kiiremad kui ka need, kellele naeratas loosiõnn.

Ebavere valgustatud raja võistlus:

TC
3. Ann Aosaar
6. Grete Ling

TB
1. Sandra Kullas
2. Helen Ling

PB
6 .Allar Adamson
8. Targo Pomerants

Veel tulemusi erinevatelt võistlustelt:

ETV-VISU-AS KALEV I etapp

1989 a. sünd. tüdrukud
9. Grete Ling
14. Ann Aosaar

1987 a. sünd. tüdrukud
5. Sandra Kullas

1986 a. sünd. tüdrukud
3. Helen Ling

1987 a. sünd. poisid
10. Allar Adamson
15. Targo Pomerants

1986 a. sünd. poisid
23. Siim Sarapu

Velle Kaaristo mälestusvõistlused

TB
2. Helen Ling

PB
8. Allar Adamson
13. Targo Pomerants
15. Siim Sarapu

Mehed kuni 25
13. Rannel Köster

Raul KÜTT,
suusatreener

August Lepiku (06.02.1881 – 27.02.1955) eluloo lõpetuseks

Möödunud sajandi staapikama koolimehe ja seltskonnategelase August Lepiku eluloo avaldamist lõpetades võime kokkuvõtvalt öelda, et ta oli tõeline maa sool. Igas tähtsamas asjas küsiti temalt nõu või abi. Tema seisukohti arvestati ka kõrgemalseisvates ametiasutustes.

Tol ajal oli taludes üheks tähtsamaks küsimuseks "Kes on peremees? Kellele jääb talu kui vanaperemees on haige ja suremas?" Siis kutsuti õpetaja Lepik, kes käemeeste juuresolekul koostas juriidiliselt korrektse testamendi vara jaotamiseks pärijate vahel. Testamendi allakirjutamisel pidi haige olema veel täie mõistuse juures. Seepärast kiirustatigi kui nähti, et vanaperemees põeb surmahaigust.

Olgu allpool toodud üks näide August Lepiku kirjutatud testamendist.

Krassi talu vanaperemees oli suremas, tal oli elada jäänud veel ainult neli päeva. Vaja oli teha testament ja jaotada allesjäänud vara oma naise ja kolme poja vahel. Kutsuti õpetaja August Lepik.

Krepostnoi akt

1915. aastal 14. jaanuaril mina Avanduse valla liige Anton Hansu p. Treifelder teen täie mõistuse juures olles tunnistajate August Saage, Pärtel Wetmari ja Willem Greeni juureolekul järgmise korralduse, mille järele mu varandus peale mu surma ära jaotatud peab saama.

1.) Minu ostetud talu "Krassi A 30" pärandan mina oma poegadele Willemile ja Karlale ühes kõigi seal peal olevate hoonetega pooleks. Põld võtku nemad pooleks piiriti nii, et Willem saab selle poole, mis vastu Unikäila raja on. Heinamaa ja karjamaa jagagu pojad isekeskis pooleks.

2.) Talu peal olevatest hoonetest jääb vana elumaja mu poja Willemile, uus ehitusel olev maja Karlale; kõrvalised hooned jäävad mõlemile pojale ühetasa tarvitada.

3.) Põllutööriistad jagagu mõlemad pojad pooleks või tarvitagu üheskoos.

4.) Loomad jagagu minu pärijad nii: ema, pojad Willem, Karla ja Gustav saavad igaüks ühe lehma, Willem ja Karla kumbki veel ühe hobuse.

5.) Vanale elumajale teevad pojad Willem ja Karla üheskoos uue katuse ja ehitavad ka pooleli ehitusel oleva uue elumaja eestuleval suvel valmis ning katavad mõlemi ehituse kulud ühevõrra.

6.) Simuna Laenu-Hoiuühisuses hoiul olevast sularahast pärandan ma üks tuhat /1000/ rubla oma pojale Gustavile, üle jäädav seal olev raha umbes ükssada viiskümmend rubla ja protsendid saavad mu naisele Sohviele.

7.) Kui ma varsti peaksin surema, siis saavad kodusest jooksvast rahast minu naine ükssada /100/ rubla ja poeg Gustav ka ükssada /100/ rubla, ülejäädav summa jääb poegadele Willemile ja Karlale talu kulude õiendamiseks.

8.) Talu peale jääjad pojad Willem ja Karla peavad oma ema eest ilusasti hoolitsema ja kuni surmani oma juures pidama ja toitma.

9.) Koha peal olevad võlad, mis minul Talurahva Põllupangale tasuda on, maksavad Willem ja Karla pooleks.

10.) Peale selle annavad Willem ja Karla oma vennale Gustavile ühe aasta põllusaagist kolm rukkid.

11.) 1915.a. suvel on poeg Gustav kohustatud oma vendadel Villemil ja Karlal töö juures abiks olema, mis eest vennad temale kolmkümmend rubla kulurahaks peavad maksma.

12.) Kui kumbki vend Willem ehk Karla oma talupoolest peaks tahtma ära müüa, siis jääb vennal Gustavil ostmise juures eesõigus võõrastega ühe hinna juures, - muus kuš vennad ärgu kunstlikult koha hinda kõrgeks ajagu. Seesama määrus maksku ka Willemi ja Karla vahel.

Et Anton Treifelder kirja ei oska, siis tegi tema oma käega ristid + + +.

Olime testamendi tegemise juures ja tunnistame, et Anton Treifelder vabatahtlikult ja täie mõistuse juures olles selle testamendi tegi. August Saage, Willem Green, Pärtel Wetmar. Testamendi kirjutas August Lepik.

P.s. Järgnes tõlge vene keelde. Pealkiri oli ainult vene keeles.

Asael TRUUPÕLD

August Lepik koos Avispea kooli õpetajatega 1931.a. kevadel

Tundmatud kangelased

Lähenemas on Eesti Vabariigi 84. aastapäev. Koguneme jälle Väike-Maarja kihelkonnast langenud sõjameeste mälestussamba juurde. Sambal on nimed, kes langesid Vabadussõjas 1918 – 1920.a. kui ka Esimeses maailmasõjas 1914 – 1917.a. Peame paraku tõdema, et kivisse on graveeritud ainult langenu eesnime esimene täht ja perekonnanimi. Kõik muu on nende kohta teadmata. See muudab samba tundmatute kangelaste mälestussambaks.

Et saada rohkem teavet, on palve valla elanikele, kes teavad midagi nendest meestest, teatada sellest Väike-Maarja Muuseumile. Nii oleks vaja teada täielik eesnimi, perekonnanimi peale eestistamist, sünni- ja surmaaeg ning koht, matmiskoht, elukoht, sõjaväeline auaste ja autasud, perekond ja saadud toetused jm. Kui võimalik, siis ka pilt ja mõni dokument, millest muuseum teeb koopia. Samuti on huvitav teada, kas sambal on kõikide langenute nimed?

Info palun edastada Väike-Maarja Muuseumi, tel. 032 61 625, elektronposti aadress muuseum@v-maarja.ee

Asael TRUUPÕLD

Nimed Väike-Maarja sambal

1918 – 1920

J. Aalberg, A. Beitlof, K. Deener, G. Goldin, R. Hein, J. Keeroja, A. Kroom, A. Kuusler, J. Rumm, A. Meilbaum, A. Müülberg, E. Poom, H. Preemet, H. Püss, K. Rebane, A. Redikov, J. Reeban, J. Loik, K. Kaskbet, R. Sipper, R. Steinberg, H. Treimann, K. Tropp, V. Velt, A. Vent, R. Viinberg, J. Lepiksaar, G. Saks.

A. Arju, A. Eiskop, J. Lamp, J. Meits, E. Moormann, O. Münther, J. Rebane, R. Sipper, J. Stern, R. Sünthal.

1914 – 1917

K. Allik, J. Altorf, A. Alits, J. Apfelbaum, A. Baumann, A. Braks, A. Brennert, K. Brentvei, H. Dehn, L. Dehn, J. Käärt, J. Kübarsepp, J. Lavenski, J. Müllerbek, H. (J.?) Griffel, J. Griffel, R. Grauberg, K. Haus, A. Hein, I. Hein, R. Hein, A. Janno, J. Indus, A. Jürgens, R. Lindret, O. Liimer, O. Lill, J. Kaldas, J. Kapper, K. Kaul, J. Kips, E. Kiisk, F. Krahe, K. Kuusman, J. Kukk, J. Kukk, R. Kukk, A. Ponder, H. Prangel, K. Prangel, J. Viinberg, A. Vuntus.

A. Sikka, J. Soobik, K. Stein, J. Suuba, V. Sõnno, J. Salk, J. Šulbach, K. Teinman, J. Tens, R. Tikalt, K. Trink, H. Trops, V. Tärn, J. Udevald, K. Uustalo, J. Vakman, R. Valk, J. Vatsel, A. Vau, G. Veide, A. Veinman, A. Velt, O. Velt, A. Vent, A. Vernik, J. Viilberg, J. Vilde, K. Õun.

R. Juss, J. Kips, R. Kirsch, J. Krahe, J. Lerm, V. Levald, A. Nukk, A. Reismann, R. Riisberg, J. Rosenbaum, G. Ross, K. Siipan, A. Siisverk, S. Siisverk, R. Sikstus, A. Strick.

Väike-Maarja Naisselts annab teada

Väike-Maarja Naisseltsis (edaspidi NS) on 33 tegevat liiget. Tavaks on saanud iga kuu viimase neljapäeva õhtul koguneda Georgi söögitoa sakstekambrisse. Hubases õhkkonnas ajame "naistejuttu", kuulame ära üksteise uued ideed ja kavandame järgmise kuu üritused. Tutvustame Sullegi, kallis lugeja, meie möödunud aasta tegemisi.

HEATEGEVUSLIKUD ÜRITUSED

* 24. veebruaril 2001 viisime hooldekodusse suure sünnipäevatordi; lihavõttepühade ajal üllatasime neid kaunistatud munadekorviga; 13. detsembril korraldasime meeleoluka advendiõhtu koos laste kontserdi ja maiustustelauaga. Igale hoolealusele oli kingitus, mis valmistatud NS liikmete poolt. Nende ürituste peaorganisaator oli Helle Moisa.

AVALIKUD ÜRITUSED

* Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine Väike-Maarja Muuseumis. Meie ettevõtmist toetas vallavalitsus. Kostitasime ausamba juurest tulnud pidulisi ja teisi vallakodanikke tee, kohvi ja suure tordiga. Päevakohase tordi valmistas Airi Püss. Koolilastele oli isamaateemaline viktoriin ja eelkoolielistele vestlus koos lipuvärvi kaardi joonistamisega.

* Õppepäev "Koristamine kergemaks" toimus oktoobris Väike-Maarja Õppekeskuses. Saali saime kasutada tasuta. Oma tarkusi koristamisest jagas kõigile huvilistele Helge Alt. Õppisime tundma tänapäevaseid koristamise abivahendeid (moppe ja mikrokiudlappe), lugema puhastusvahendite tutvustusmärke ja kasutama õigeid töövõtteid. Uskumatu, et tolmulapil on 16 külge ja sellega ei peagi ukse vahel "lehvitamas" käima. Kõike, mida nägime, saime ka tellida ja praeguseks võime öelda, et asjad on tõesti head. Õppepäev oli tasuline ja saadud tulu eest osteti hooldekodusse jõulumaiustusi.

* Pandivere päeval oli rahvamaja jalutussaalis avatud kõigile naisseltsi kohvik.

* Advendi ajal oli jõulukohvik avanud oma uksed muuseumis.

Kohvikud on traditsioonilised ja külastajad juba teavad, et pakutakse koduseid küpsetisi ja hõõgveini. Tulu läheb NSile.

Pärast jõulukohvikut toimub alati NS jõuluõhtu, kuhu on kutsutud "aasta naine". Selle tiitli saaja valib NS ise, annab talle tänukirja, lilled ja kingituse. Sellel aastal austati "aasta naise" tiitliga Õie Zverevat. Kuna vanaproua osutus teravmeelseks ja humoorikaks, kujunes õhtu väga lõbusaks.

SELTSISISESED ÜRITUSED

* Talvisel teeõhtul esinesid meile Väike-Maarja Gümnaasiumi algklasside näiteringi lapsed Lidia Arumägi juhendamisel.

* Seltskonnaõhtutel üksteise pool kodudes kuulasime reisimuljeid Hiinast ja Ameerikast.

* Külastasime koos näitust "Väike-Maarja valla vanim raamat"

* Osalesime näituse "Küüditamine. Perede lood" avamisel.

* Traditsiooniks on saanud Georg Lurichi kevadjooksudel osalemine. Üllatasime oma jooksjaid nende auks korraldatud aiapeoga.

* Matkasime Ärinale ilmajaama ja heitsime pilgu "ilma tegemisele", millele järgnes piknik.

* Igal aastal käib meie seltsi esindaja MAI (Maaelu Arengu Instituut) korraldatud maanaiste päevadel. Seekord tasus osavõtumaksu 50% NS ja 50% osaleja.

* Maikuus toimus NS üldkoosolek, millel kinnitati 2000. majandusaasta aruanne. Samas kontrolliti kohustuslikku liikmemaksude laekumist.

* Meile on korraldatud "TUPPERWARE" nõude esitlusi.

* NS külastas ASi VÕHU VEIN. Tutvuti veini valmistamise tehnoloogiaga ja degusteeriti toodangut.

* NS 3 liiget käisid Võsul kahepäevasel seminaril. Projekt nimega "Tugi naistele" oli valimiseelne koolitus, mille teostajaks MTÜ Kodanikukoolitus ja toetajaks Euroopa Liidu Komisjon.

* Õmblushuvilistele õpetas Helge Alt erinevate päkapikkude õmblemist. Huvilisi oli koolilastest vanaemadeni.

* Jõuluõhtul kohtusime valla sotsiaal- ja tervishoiuosakoona juhataja Lea Mäesepaga.

* 2001. aastal üllatasime iga seltsi liiget sünnipäevakaardiga, millel NS logo koos südamlike õnnesoovidega. Kunstnikutöö tegi Eve Veermäe ja kullerteenuse Kadi Prants.

* Kõik NS tegemised jäädvustas kroonikaraamatusse Riina Lukmann. Fotograafiks on olnud Maret Terav. Päevakohased lilleseaded ürituste on valmistanud Maime Part.

Saigi aastaring täis.

Sellel aastal toimub esimene üritus 31. jaanuaril kell 18.30 Energia tn 7. SALONGIÕHTU võõrustajaks on Maret Terav, sisustajateks Ilja ja Samuel Golomb.

Oodatud on kõik, kellel on tekkinud huvi naisseltsi tegemiste vastu!

Kadi PRANTS,
Riina LUKMANN

Karl Voldemar Rosenstrauch – 125

Karl Voldemar Rosenstrauch sündis 27. jaanuaril 1877. a. Laiuse kihelkonnas. Aastail 1888 – 1894 õppis ta Väike-Maarja kihelkonnakoolis. Pärast kooli lõpetamist töötas K. V. Rosenstrauch Eestis õpetajana, seejärel viinameistrina Venemaal.

Innustatuna Väike-Maarja parnassi tegevusest alustas K. V. Rosenstrauch luuletamist. Tema loomingut ilmus perioodikas ("Postimees", "Linda" ja "Elu"). Trükivalgust nägid kaks luulekogu "Arm ja valu" ning "Põhjalilled". K. V. Rosenstrauch oli silmapaistev rahvaluulekoguja: Väike-Maarja ja Simuna kihelkonnast talletas ta üle 700 lehekülje materjali.

Eestisse tagasi tuli K. V. Rosenstrauch 1917. aastal. 8. jaanuaril 1919 lasti ta Rakke lähedal Ülesoo kõrtsi juures punaste poolt maha.

Reeli FREIENTAL

Lauliku kodu
Karl Voldemar Rosenstrauch

Mu kodu on kõrgel künkal,
kus lai on silmapiir,
kus rohkem on luulel jõudu
ja soojem on päikese kiir.

Sääl kõrgelt lagedalt künkalt
silm tungib kaugele,
kus mahe taeva sina
suud annab metsale.

Kus kuused Punamäe künkal,
kus kõland kord sõja sarv
ja kaugel virvendaja
ja kaunis Endla järv.

Sääl olen rahul hällis
ma ükskord kiikunud,
säält oma okasrada
ma olen alanud.

Ma pärast rohkem näinud,
kui küngast Punamäel,
ja koha vägevamat,
kui vaikne Endla hääl.

Kuid nüüdki tuleb meelde
veel võõrsil Endla pind,
mets Punamäel nii ilus, -
siis kergeks läeb mu rind.

Karl Müllerbeck – 80

16. detsembril pühitses dipl. insener Karl Müllerbeck Torontos oma 80. sünnipäeva.

Karl Müllerbeck sündis Kurtna külas Virumaal algkooliõpetaja peres. Ta lõpetas 1938.a. Väike-Maarja Progümnaasiumi ja 1941.a. kevadel Tallinna Tehnikumi maamõõdu-kultuurtehnika osakonna. 1942.a. alustas ta õpinguid Tallinna Tehnikaülikooli ehitusmehhaanika teaduskonnas.

Juubilar on selle generatsiooni liige, kelle haridustee katkestas II maailmasõda ja kel algas pagulaselu. Eestist lahkus K. Müllerbeck 1943.a. Soome, kus ta tervislikel põhjustel sõjaväekõlbmatuks tunnistati. Seejärel asus noormees tööle mõõdutehnikuna maa-aluse pommikindla lennukitehase ehitusel. 1945 – 1949 järgnes põgenikuelu Rootsis. 1949.a. juunist elavad Müllerbeckid Kanadas. Esimene töökoht oli projekteeritava vasekaevanduse juures Quebecki provintsis. 1952.a. lõpetas ta ühe esimese eestlasena McGilli ülikooli ja asus tööle suurehituste alal.

1960.a. kutsuti ta Kanada kaitserajatiste salajaste projektide üheks inspektoriks. 1962 -1968 töötas juubilar McNamara Construction Ltd. teenistuses projektiinsenerina. Suurim projekt oli navigatsioonilüüs, mis on praeguseni kõige suurem Põhja-Ameerikas. Töö jätkus projekteerijana ja osanikuna inseneriirmades mitmesugustes ülesannetes. 1978. a. käis ta Kanada komisjoni liikmena tutvumas süvasadamate projekteerimise ja ehitamisega Jaapanis. 1984. a. osales koostöös Esso Resources inseneridega nn. liigutatava kunstliku saare loomisel toorõli otsimiseks Põhja-Jäämeres. See projekt patenteeriti ja firmale anti Kanada kindralkuberneri autasu. Müllerbeck uuris ja kavandas ka vaivundamente ja lennukiradu igikeltsa alal.

Kaastöötajad hindavad teda kui kohusetundlikku, edasipüüdlikku, otsekohest ja erakordse töövõimega inimest. Oma erialal tuntakse Müllebecki hinnatud konsultandina ning suurte praktiliste kogemuste ja julgete ideedega insenerina.

Lühendatult Kanadas ilmuvast ajalehest "Meie Elu" nr 50, 1996

Mälestustekilde Ida Esinurmest ja Koonu-Ärina koolist

See oli 1928. aasta sügisel, kui alustasin kooliteed Koonu-Ärina koolis, kus õpetajaks oli Ida Esinurm. Just sel sügisel suleti millegipärast Kaarma kool ja alevikus ei olnud esimest ja teist klassi. Koolitee oli neli kilomeetrit pikk ja tookord oli ainsaks transpordivahendiks kodutalu hobune, millel oli talvel peal suur lastekoorem.

Koolimajas oli õpetaja korter ja kooli tarbeks pikk klassiruum ja sama suur eestuba, kus olid laste ülariided ja vahetusjalatsid. Samas toas pidasime ka söögivahetundi. Kaugemalt käivatel lastel olid kaasas kohvi- või teepudelid, mis õpetaja hommikul lahkesti oma kööki sooja viis.

Õpetaja Esinurm oli heasüdamlik ja lahke, oskas lapsi hästi õpetada. Kui mõnel lapsel tähed või numbrid ei tahtnud kuidagi välja tulla, istus õpetaja lapse kõrvale pinki, pani lapse sõrme sulepeale ja enda sõrme peale, tegi nii mitmeid tähti või numbreid, mis kohe kenaks said. Nii mitu rida tuli kirjutada, kuni kõik ilusti läks. Nii pani õpetaja suurt rõhku ilukirjale.

Õpilase juures nõudis ta igati korda ja puhtust, nii rõivaste kui ka koolitarvete ja koolikoti osas.

Klassiruumi ja eesruumi vahel oli väga suur ahi, kuhu meetrised puud sisse mahtusid. Õpetaja pidi varakult ahju kütte panema, sest kui lapsed kooli jõudsid, oli ahi soe. Siis ei olnud kooliteenijat, õpetaja pidi ise ka suuremad ruumid koristama ja aknad pesema.

Meeldejäävaim elamus seisab mu vanurisilme ees. See on 1929. aasta vabariigi aastapäev. Hommikul klassi sisenedes oli laste üllatus suur, kui kenasti oli klassiruum kaunistatud - rohelised vanikud kuuseokstest ja pohlavartest valgete lintidega. Seintel olevad Konstantin Pätsi ja Johan Laidoneri raamides fotod olid kaunistatud lipuvärvidega. Imestasime, kuidas ta küll üksi jõudis hommikuks kõik nii kauniks teha.

Õpilaste klassiruumist lahkudes vaatas ta ikka üle, kas pingi-

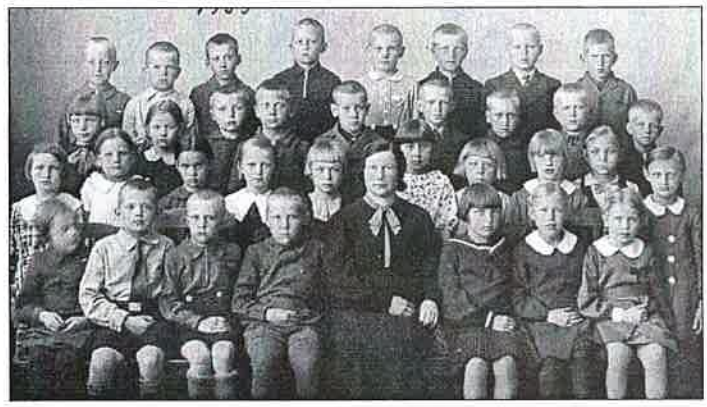

Ida Esinurm (Eiskop) koos Väike-Maarja algkooli I klassiga 16. mail 1939.a.

read on otse ja et kellelgi ei ole laua alla midagi, kas leivapaber või mõni ese, maha kukkunud.

Igal nädalal oli koolis ka puhtuse kontroll. Õpetaja kontrollis kaelusest pesu puhtust, pead ja käsi. Kui oli väärnähtusi, saatis emale koju kirja ja olukord paranes kohe.

Meie, lapsed, kes me olime väikesed, austasime ja armastasime Ida Esinurme, ta oli ju meie esimene õpetaja.

Tema viimane puhkepaik on Väike-Maarja vanal kalmistul luuletaja Jakob Tamme läheduses.

Tänutäheks oma esimesele ja armastatud õpetajale asetasin tema matuse päeval hauale kimbu liiliaid.

Ellen ESKEL

JUMALATEENISTUSED

Väike-Maarja kirikus

27. jaanuaril kell 11.00 - 3. PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA

2. veebruaril kell 11.00
ISSANDA TEMPLISSETOOMISE PÜHA e. küünlapäev

3. veebruaril kell 11.00 - 2. PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA

10. veebruaril kell 11.00 - PÜHAPÄEV ENNE PAASTUAEGA

13. veebruaril kell 18.00 - TUHKAPÄEV. Paastuaja algus

17. veebruaril kell 11.00 - 1. PAASTUAJA PÜHAPÄEV

24. veebruaril kell 12.00 - 2. PAASTUAJA PÜHAPÄEV. ISESEISVUSPÄEV

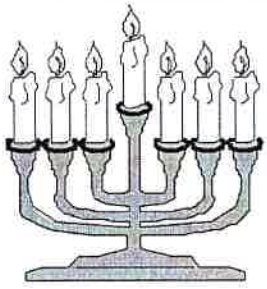

Talvekuudel toimuvad jumalateenistused kogudusemajas, v.a. 24. veebruaril. Pühapäevakool pühapäeviti kell 12.30 kogudusemajas.

Koguduse vaimulik Tauno Teder elab Väike-Maarjas, Ehitajate tee 7-10, tel. 61 956, mobiil 05210524 interneti kodulehekülg aadressil http://www.v-maarja.ee/kirik/

Avispea kirikus

Igal pühapäeval kell 10.30

Buss väljub
Kiltsist (bussipeatusest) kell 9.45,
Väike-Maarjast (bussijaamast) kell 10.00,
Triigist (bussipeatusest) kell 10.05,
tagasi Avispea kirikust kell 12.15

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 35 450.

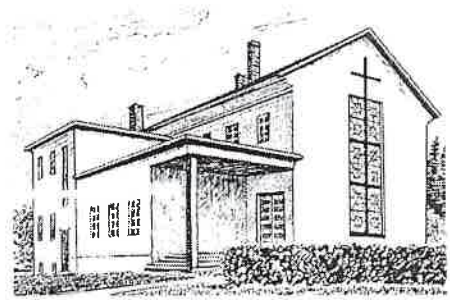

Väike-Maarja Õppekeskuse Täiendõppeosakonnas

jätkub registreerimine veebruaris algavale
· **B-kategooria autojuhikursusele**
· **arvutikursustele - Word ja Internet**
- Excel

5. veebruaril toimub tööseadusandluse õppepäev.
Lektor Lääne-Virumaa Tööinspektsiooni juhataja Rein Reisberg.
Päevakorras
· **töö ja puhkeaja- ning puhkuseseadus**
· **muudatused palga- ja töölepinguseaduses**

Info ja registreerimine telefonil 61 264.

Kolmapäeval, 10. aprillil kell 14.00 toimub Väike-Maarja raamatukogu lugemissaalis

KÜLALIIKUMISEALANE INFOPÄEV

· Tutvustatakse MTÜ Virumaa Lootus tegevust, põhikirja ja liikmeks astumise võimalusi.
· Saab rohkesti teavet ning vastuseid külaliikumise ja mittetulundusühingute teemal tekkinud küsimustele.

Osalema on oodatud kõik, kes on külaliikumisest huvitatud, aga ka mittetulundusühingute, seltside, seltsingute ja teiste liikumiste esindajad.

OÜ LANDEKER
ostab
kasvavat metsa ja metsamaad,
hind kuni 60 000 EEK/ha.
Tasu kohe!
Tel. 05179866, 05110415, fax 06335576

Ehast alati koidikud sünnivad
ning lõpu nimi on algus ...

AAVO KIKERIST	25.06.1939	18.12.2001
JELENA PILLAM	30.05.1947	19.12.2001
ELMAR METSARU	15.06.1932	21.12.2001
ADELE PÄRNAMÄGI	15.01.1914	22.12.2001
ELMU VARMU	30.11.1936	23.12.2001
LJUDMILLA KAMENETSKAJA	10.02.1942	24.12.2001
VALTER TÕRUKE	13.10.1928	26.12.2001
VOLDEMAR MEISNER	29.08.1952	27.12.2001
VIKTOR NUIA	08.03.1925	30.12.2001
LEONHARD SAPELSON	25.11.1944	03.01.2002
MAIE MERE	05.04.1946	08.01.2002
JOHANNES PÄRTEL	03.05.1932	14.01.2002

Väike-Maarja Gümnaasiumi tütarlaste tantsuvõistluse tänuavalduste nimekirjast jäid ekslikult välja tänusõnad kauplusele "Maarjalill", kes toetab meid juba 3. aastat.
Ütleme sulle, "Maarjalill", siinkohal südamlikud tänusõnad, ja loodame jätkuvalt sinu toetavale suhtumisele!
Vabandan südamest!

Gaide ILVES

Aga veel huvitab meid
kõik see, mis tuleb,
sest meie ise oleme need,
kelleta tulevik läbi ei saa.

V. Luik

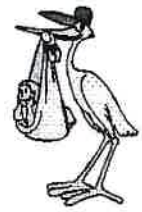

KARMEN HIIEMÄE	04.12.2001
KRISTJAN HANSAR	25.12.2001
KARET LAISSAR	25.12.2001

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

Õnnitleme!

Aastate lennukas rutus
on alati ilusat, head,
seda kui muinasjuttu
lapse-east kaugest tead.
Olgugi tuul vahest vastu,
aastate koorem ei loe,
kui reipana edasi astud,
ei nukrus siis hinge poe.

Jaanuarikuu sünnipäevalapsed

HELMI SIIMON	02.01	-	87
HELMI RESSAR	04.01	-	81
ARMILDE-LEONTINE KÜNNAPUU	05.01	-	83
BORIS DIEVES	07.01	-	75
MARTA TEDER	07.01	-	81
HELLEN LAUMETS	11.01	-	80
LAINE ROHTMETS	13.01	-	84
HEINRICH TOLLOK	16.01	-	70
EVALD VILLBACH	16.01	-	70
LINDA PÕLLUSAAR	16.01	-	81
NIKOLAI PÜVI	17.01	-	70
MARIA JEGOROVA	18.01	-	75
ÕIE-ROSINE RAVEL	18.01	-	81
ELISABETH LOIT	21.01	-	89
JENNI-MARIE RUUK	21.01	-	93
ALMA PILLI	22.01	-	92
MELITA KOKKA	23.01	-	70
HILDA LUMISTE	23.01	-	82
ELISAVETA LAAR	23.01	-	84
HELGI MIGLAI	23.01.	-	85
JAKOB TIILEN	24.01	-	86

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

61 311 Ilve TOBRELUTS
ilve@v-maarja.ee
Väike-Maarja Vallavalitsus
http://www.v-maarja.ee
Trükitud trükikojas AGUR. Tel 23 999
Tiraazh 1000 eks.